

Polityka ESG Grupy Kapitałowej PGNiG

Spis treści

1. Streszczenie menedżerskie.....	3
2. Środowisko i klimat (E)	6
2.1. Wstęp	6
2.2. Kluczowe działania PGNiG w zakresie ochrony klimatu i środowiska	7
2.3. Ryzyka i szanse związane z klimatem.....	8
2.3.1. Ryzyka regulacyjne	9
2.3.2. Ryzyka fizyczne	11
2.3.3. Szanse dla PGNiG	12
2.3.4. Zarządzanie ryzykiem klimatycznym.....	14
2.4. Oddziaływanie PGNiG na klimat i środowisko	15
2.5. Droga PGNiG do neutralności klimatycznej	17
2.5.1. Poszukiwanie i wydobywanie	17
2.5.2. Energetyka i ciepłownictwo	18
2.5.3. Obrót i magazynowanie	19
2.5.4. Dystrybucja	20
2.5.5. Nowa linia biznesowa – OZE	20
2.5.6. Pozostałe działania	20
3. Społeczeństwo (S)	21
3.1. Wstęp	21
3.2. Ryzyka związane z obszarem społecznym	22
3.3. Nasze zobowiązania:.....	26
4. Ład korporacyjny (G)	28
4.1. Wstęp	28
4.2. Nasze zobowiązania.....	29

1. Streszczenie menedżerskie

Ryzyka to szanse

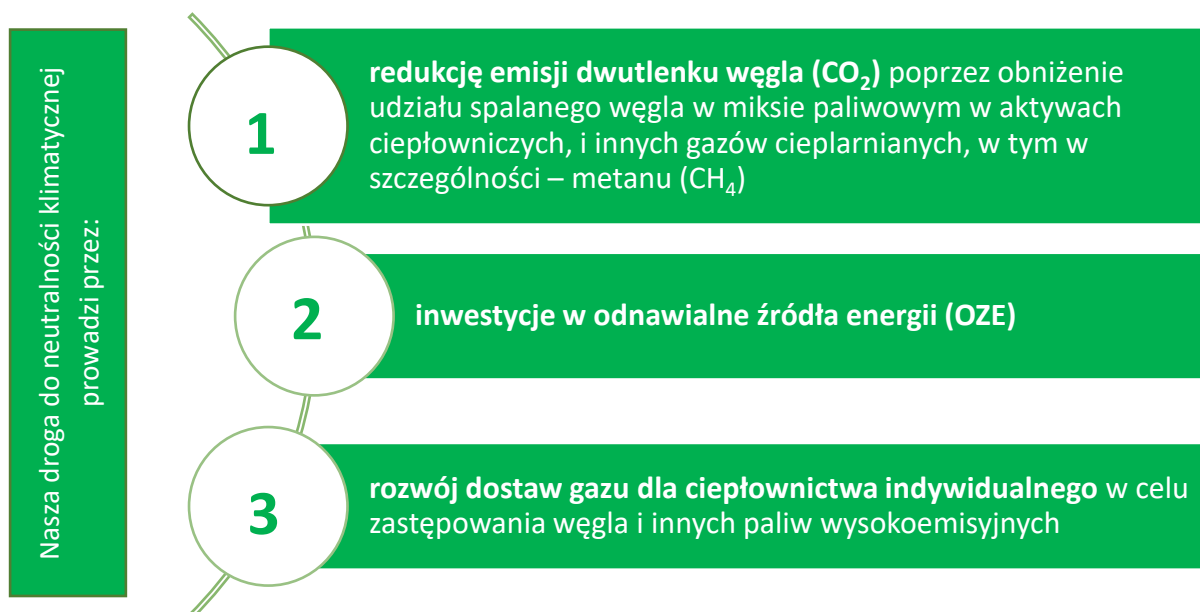
Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna (dalej: „PGNiG”) odpowiada na globalne wyzwania, jakimi są potrzeba zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym oraz idąca za nimi konieczność świadomego gospodarowania zasobami i działanie z szacunkiem dla środowiska. Zachodzące zmiany klimatyczne stworzyły nowy paradygmat istotnie wpływając na funkcjonowanie branży paliwowej i energetycznej. Stoimy wobec nowego katalogu ryzyk (ale też szans), z którymi PGNiG chce się zmierzyć zarówno od strony biznesowej, jak i środowiskowej, klimatycznej oraz społecznej.

Wkład PGNiG w neutralność klimatyczną do 2050 r.

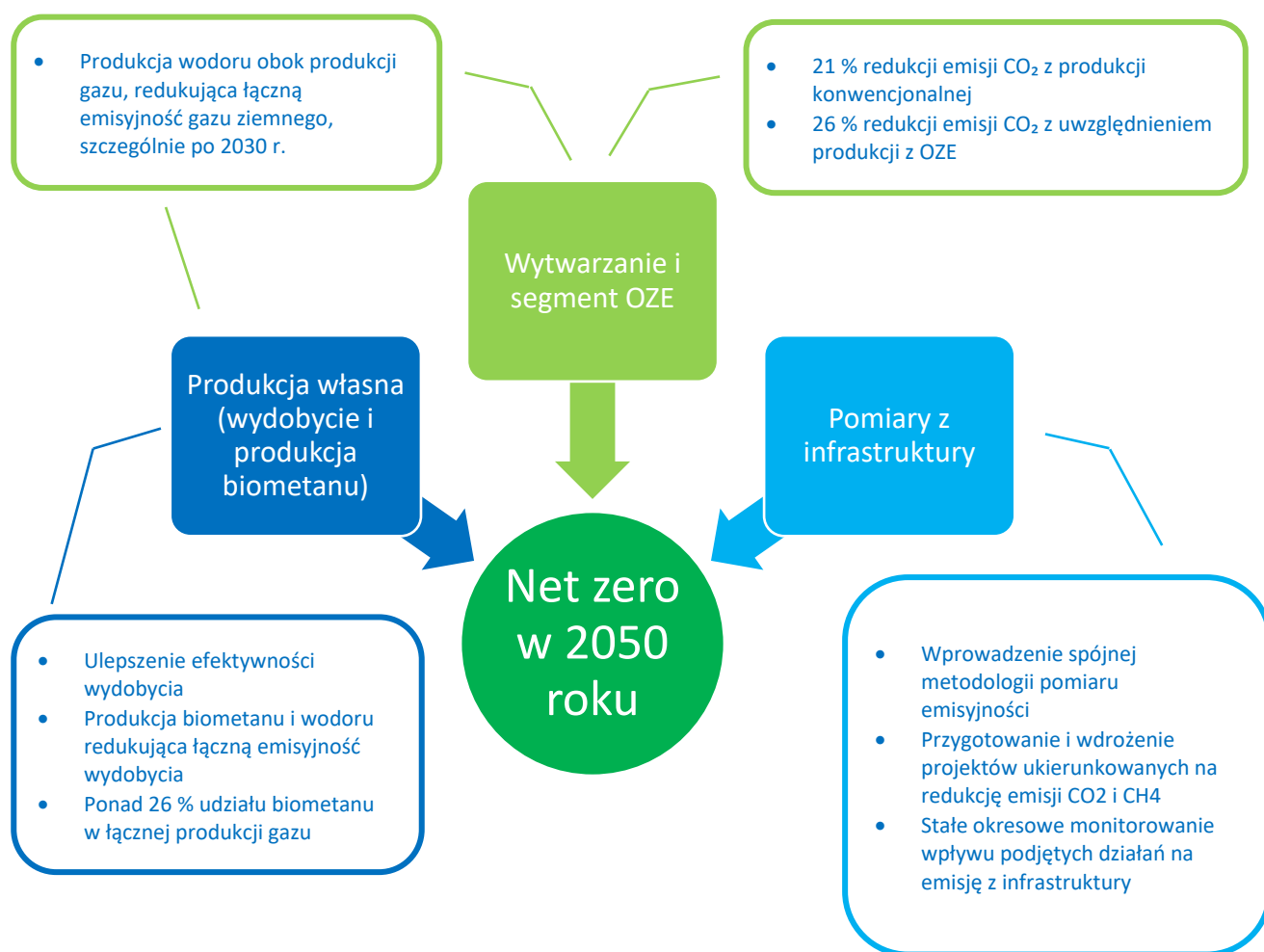
Wychodząc naprzeciw potrzebom naszych interesariuszy stworzyliśmy „Politykę ESG”, aby podkreślić kluczowe zagadnienia ESG (ang. *Environmental, Social & Corporate Governance*, dotyczące kwestii środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego) dla PGNiG. W niniejszym dokumencie przedstawiamy ich stan obecny i nasze, związane z nimi, zamierzenia.

Misją GK PGNiG jest bycie zaufanym dostawcą energii dla domu i biznesu. Wymaga to na Grupie odpowiedzialność za zapewnianie bezpieczeństwa energetycznego Polski. W tym celu od lat PGNiG buduje zdywersyfikowany i elastyczny portfel dostaw gazu, który pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie obecnych i nowych odbiorców.

Efektem tego zobowiązania są obecne działania na rzecz zapewnienia „paliwa przejścia” dla transformacji energetycznej naszego kraju. Biorąc pod uwagę zasady efektywności wybrana ścieżka dekarbonizacji uwzględnia udział gazu ziemnego w planowanej drodze do neutralności klimatycznej. Biorąc pod uwagę obecne uwarunkowanie nie jest możliwe szybkie odejście polskiej gospodarki od węgla i rozwój mocy odnawialnych bez stabilnej bazy w postaci gazu ziemnego i biometanu.

Kluczowym aspektem dla PGNiG, jest przyjęcie roli gazu jako paliwa umożliwiającego transformację z paliw konwencjonalnych do OZE i innych nowych technologii.

Inicjatywy PGNiG wspierają następujące cele zrównoważonego rozwoju ONZ:

- Cel 1. - Koniec z ubóstwem;
- Cel 3. - Dobre zdrowie i jakość życia;
- Cel 4. - Dobra jakość edukacji;
- Cel 7. – Czysta dostępna energia;
- Cel 8. – Wzrost gospodarczy i godna praca;
- Cel 9. – Innowacyjność, przemysł, infrastruktura;
- Cel 12. – Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja;
- Cel 13. – Działania w dziedzinie klimatu;
- Cel 15. – Życie na lądzie;
- Cel 17. – Partnerstwa na rzecz celów.

2. Środowisko i klimat (E)

2.1. Wstęp

Rok 2020 był obok roku 2016 najgorętszym globalnie rokiem w historii pomiarów temperatury¹. Uznanie tych wyników za zaledwie „odchylenie” od normy wydaje się niemożliwe. Również cała zakończona dekada (2011-2020) była najcieplejszą od czasu rozpoczęcia gromadzenia tego rodzaju danych w połowie XIX w. Biorąc pod uwagę fakt, że globalnie średnia temperatura powietrza była w 2020 r. o ok. 1,25 stopnia Celsjusza wyższa od poziomu sprzed epoki industrialnej (1850), świat znajduje się już bardzo blisko celu określonego w Porozumieniu Paryskim z 2015 r., zgodnie z którym państwa sygnatariusze miały dążyć do ograniczenia średniej temperatury na świecie o nie więcej niż 1,5 stopnia Celsjusza względem epoki przedprzemysłowej.

Skupiając się na wynikach dotyczących tylko Europy i Polski dane są jeszcze bardziej alarmujące. O ile globalnie średnia temperatura powietrza w 2020 r. osiągała poziom zbliżony do (rekordowo wysokiego) 2016 r., to jednak w Europie obserwowalny jest stały trend zwykły. Rok 2020 był zdecydowanie najcieplejszym rokiem w Europie w historii pomiarów, przewyższając o 0,4 stopnia Celsjusza średnią temperaturę z dotychczas rekordowego roku, jakim był rok poprzedni - 2019². Rekordowe wyniki obserwowalne są również w Polsce: zima przełomu lat 2019/2020, tj. okres od grudnia 2019 r. do końca lutego 2020 r., była najcieplejszym sezonem zimowym w historii pomiarów temperatury na ziemiach polskich³.

Grupa PGNiG jest świadoma występujących zmian klimatycznych, dlatego poprzez swoją działalność dąży do ograniczenia wpływu człowieka na klimat oraz zatrzymania dalszego wzrostu średniej temperatury powietrza.

Z jednej strony poprzez stałe udoskonalanie procesów technologicznych, aktywność badawczo-rozwojową oraz decyzje biznesowe, PGNiG dąży do maksymalnego ograniczenia szkodliwego wpływu swojej działalności na klimat i środowisko. Podejmując wskazane działania, PGNiG zamierza ograniczać zarówno bezpośrednie emisje CO₂ z prowadzonej działalności gospodarczej, do których dochodzi m.in. w trakcie procesów wydobywczych gazu ziemnego lub w trakcie produkcji energii elektrycznej i ciepła w zakładach należących do PGNiG (tzw. *scope 1* emisji CO₂ zgodnie z międzynarodowym standardem Greenhouse Gas Protocol), jak i pośrednie emisje CO₂ powstałe podczas produkcji energii elektrycznej kupowanej przez PGNiG na potrzeby własne (tzw. *scope 2* emisji CO₂).

Z drugiej strony, PGNiG poprzez swoją działalność jest bezpośrednio zaangażowany w proces transformacji energetycznej Polski. Transformacja ta jest szczególnie pilnym, a jednocześnie trudnym zadaniem w Polsce, która ze względu na swoje bogate złoża węgla opierała przez ostatnie 100 lat swój sektor energetyczny prawie wyłącznie na tym surowcu. W roku 2018, który stanowi rok bazowy dla Polityki Energetycznej Polski do 2040 r., udział węgla w produkcji energii elektrycznej wynosił aż 77%. Realizacja celów polegających na obniżeniu do 2030 r. tego poziomu do mniej niż 56%, przy jednoczesnym obniżeniu emisji CO₂ o 30% w stosunku do 1990 r., w opinii autorów wskazanego dokumentu rządowego będzie wiodła w dużej mierze poprzez zwiększenie wykorzystania „**paliwa przejściowego**” w transformacji energetycznej, jakim jest gaz ziemny⁴. Międzynarodowa Agencja Energii („MAE”) wskazuje, że przyspieszone zastępowanie węgla gazem ziemnym w ostatniej dekadzie

¹ NASA, 2020 Tied for Warmest Year on Record, NASA Analysis Shows

<https://climate.nasa.gov/news/3061/2020-tied-for-warmest-year-on-record-nasa-analysis-shows/>

² Copernicus, 2020 warmest year on record for Europe; globally, 2020 ties with 2016 for warmest year recorded

<https://climate.copernicus.eu/2020-warmest-year-record-europe-globally-2020-ties-2016-warmest-year-recorded>

³ Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, *Klimat Polski 2020*, s. 3.

⁴ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, *Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.*, Warszawa 2021, s. 35.

pozwoлиło w 2018 r. na uniknięcie dodatkowej emisji prawie 600 mln ton CO₂ względem poziomu z 2010 r.⁵ Była to zasługa przede wszystkim rewolucji gazu łupkowego w Stanach Zjednoczonych, która doprowadziła do drastycznej przemiany sektora energetycznego w Ameryce Północnej – niemniej, zdaniem MAE największy potencjał na dalsze zastępowanie węgla gazem ziemnym znajduje się właśnie w Europie⁶. Tego typu działania pozwoliły w Wielkiej Brytanii na ograniczenie emisji z sektora energetycznego aż o 50% w ostatniej dekadzie⁷. Co szczególnie istotne, dopóki technologia magazynowania energii elektrycznej nie osiągnie dojrzałości, pozwalając na tworzenie wielkoskalowych magazynów po niskim koszcie, gaz ziemny będzie odgrywał kluczową rolę w bilansowaniu systemu energetycznego coraz mocniej opartego na zeroemisyjnych, lecz „niesterowalnych” odnawialnych źródłach energii⁸.

Zastępowanie węgla gazem ziemnym jest niezbędne nie tylko ze względów klimatycznych, ale również z perspektywy działań mających na celu poprawę jakości powietrza w Polsce. Zdaniem autorów rządowego programu „Czyste Powietrze” z powodu chorób wywołanych zanieczyszczeniem powietrza rocznie umiera w Polsce ok. 45 000 osób, czyli ponad 7 razy więcej niż w wyniku biernego palenia⁹. Smog spowodowany jest przede wszystkim kumulacją pyłu zawieszonego, którego jednym z głównych źródeł jest spalanie węgla w paleniskach domowych, a który praktycznie nie powstaje podczas spalania gazu ziemnego¹⁰. Stąd, w celu przeciwdziałania temu zjawisku rząd RP dąży do odejścia od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., zaś na obszarach wiejskich do 2040 r.¹¹ Stare i nieefektywne indywidualne źródła węglowe będą więc zastępowane jednostkami niski- i zeroemisyjnymi. Przy jednoczesnej rozbudowie infrastruktury dystrybucyjnej, gaz ziemny będzie mógł stać się alternatywą, zarówno dla pojedynczych gospodarstw domowych, jak i dla miejskich systemów ciepłowniczych.

W świetle powyższego, rola gazu ziemnego jako „paliwa przejściowego” w transformacji energetycznej Polski, pozwalającego na ograniczenie szkodliwego oddziaływania na klimat oraz środowisko, jest dzisiaj kluczowa. PGNiG, jako największy podmiot na rynku gazu w Polsce, od ponad 10 lat nie tylko wspomaga transformację polskiej energetyki w stronę mniej emisyjną, ale również podejmuje działania mające na celu stałe zmniejszanie własnego negatywnego wpływu na ekosystem.

2.2. Kluczowe działania PGNiG w zakresie ochrony klimatu i środowiska

I 2020 – Rozpoczęcie współpracy z NFOŚiGW przy programie „Czyste powietrze”

VI 2020 – „Zielony zwrot” PGNiG – zapowiedź inwestycji na kwotę 4 mld zł w OZE

VII-VIII 2020 - Uruchomienie w sierpniu 2020 r. Programu Poprawy Efektywności Energetycznej w Grupie Kapitałowej PGNiG. W ramach niego realizowane są działania na rzecz optymalizacji energetycznej oraz neutralizacji wpływu eksploatacji obiektów biurowych na środowisko naturalne.

⁵ Międzynarodowa Agencja Energii, *The Role of Gas in Today's Energy Transitions*, Paryż 2019, s. 7.

⁶ *Ibidem*, s. 10.

⁷ *Ibidem*, s. 65.

⁸ *Ibidem*

⁹ Program Czyste Powietrze, *O smogu*

<https://czystepowietrze.gov.pl/warto-wiedziec-2/>

¹⁰ Międzynarodowa Agencja Energii, *The Role of Gas...*, s. 33.

¹¹ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, *Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.*, Warszawa 2021, s. 74.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji w Grupie PGNiG oszacowano, że własne nieruchomości spełniają kryteria do budowy instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy ok. 20 MW.

IX 2020 – Uruchomienie bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Stalowa Wola (PGNiG ma 50% udziałów, pozostałe 50% należy do Tauron Polska Energia), który zastąpił dotychczasowe jednostki węglowe w Elektrowni Stalowa Wola, doprowadzając do ograniczenia emisji.

XI 2020 - Montaż pilotażowej instalacji fotowoltaicznej na dachu jednego z budynków Centrali PGNiG przy ul. Kasprzaka 25 w Warszawie.. Instalacja będzie produkować rocznie ponad 42 MWh zielonej energii, co w dużym stopniu, pokryje zapotrzebowanie na energię elektryczną dla tego budynku.

IV 2021 – Podjęcie decyzji inwestycyjnej dot. budowy farmy fotowoltaicznej o mocy 1 MWe na terenie Ciepłowni Kawęczyn.

VI 2021 - Przygotowanie wniosku przez PGNiG TERMIKA z obszaru technologii i systemów wodorowych, skierowany do dalszej realizacji w ramach mechanizmu IPCEI. Głównym celem projektu jest stworzenie innowacyjnego i efektywnego systemu produkcji zielonego wodoru (instalacja wielkoskalowa do 50 MW) w oparciu o energię elektryczną wytwarzaną w bloku kogeneracyjnym, a następnie jego zagospodarowanie na cele transportowe, tak aby doprowadzić do znaczącego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych (dalej „GHG”) w łańcuchu dostaw paliw. Ponadto zakładane jest szerokie wykorzystanie wodoru na cele transportu miejskiego, w szczególności transportu autobusowego.

XII 2021 – Planowane uruchomienie bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Żerań, który zastąpi 5 jednostek węglowych, doprowadzając do ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Od 2016 roku 9 z 11 jednostek węglowych zostanie w ten sposób wyłączone w EC Żerań.

2.3. Ryzyka i szanse związane z klimatem

Zgodnie z rekomendacjami przygotowanymi w 2017 r. przez *Task Force on Climate-related Financial Disclosures* PGNiG analizuje wpływ zjawisk związanych z klimatem na prowadzoną przez siebie działalność w kategorii ryzyk i szans¹².

Wśród ryzyk związanych z klimatem (ang. *climate-related risks*) wyróżnia się przede wszystkim:

- ryzyka związane z przejściem do „gospodarki zeroemisyjnej” (ang. *transitional risks*);
- ryzyka związane z „fizycznym” oddziaływaniem zjawisk wynikających ze zmian klimatu (ang. *physical risks*);
- szanse dla PGNiG.

W ocenie PGNiG dla działalności Grupy największe znaczenie mają ryzyka regulacyjne, które zostaną bardziej szczegółowo omówione poniżej. Po ich przedstawieniu, pozostałe ryzyka zostaną pokrótce podsumowane.

¹² Task Force on Climate-related Financial Disclosures, *Final Report. Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures*, czerwiec 2017, s. 5-7.

2.3.1. Ryzyka regulacyjne

Podstawowy wpływ na działalność PGNiG, jako podmiotu działającego w przeważającej mierze na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) ma polityka klimatyczno-środowiskowa Unii Europejskiej. Nie tylko wytycza ona ramy dla przyszłych decyzji biznesowych PGNiG, ale również może oddziaływać na rentowność projektów inwestycyjnych zainicjowanych lub zrealizowanych w przeszłości. Z tego powodu PGNiG ściśle monitoruje działania Komisji Europejskiej oraz innych instytucji unijnych, biorąc udział w konsultach publicznych, a także angażując się w procesy decyzyjne za pośrednictwem organizacji branżowych lub poprzez przedstawianie swoich rekomendacji rządowi RP. Horyzontalnym programem Komisji Europejskiej, który w kadencji 2019-2024 integrował będzie projekty z różnych obszarów jest Europejski Zielony Ład.

Europejski Zielony Ład

Komunikat Komisji Europejskiej ws. Europejskiego Zielonego Ładu („EZŁ”) zaprezentowany został w grudniu 2019 r. Najważniejszym długoterminowym celem EZŁ jest doprowadzenie UE do **neutralności klimatycznej w 2050 r.** Oprócz tego Komisja chce dążyć do ochrony, zachowania i poprawy kapitału naturalnego UE oraz ochrony zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami oraz negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem. Cele te mają być zrealizowane poprzez szereg inicjatyw objętych EZŁ. Do najważniejszych z nich, z perspektywy PGNiG, należą: Europejskie Prawo o Klimacie; Reforma System ETS, wyzwania w zakresie efektywności energetycznej oraz Zielone Finanse.

Europejskie Prawo o Klimacie

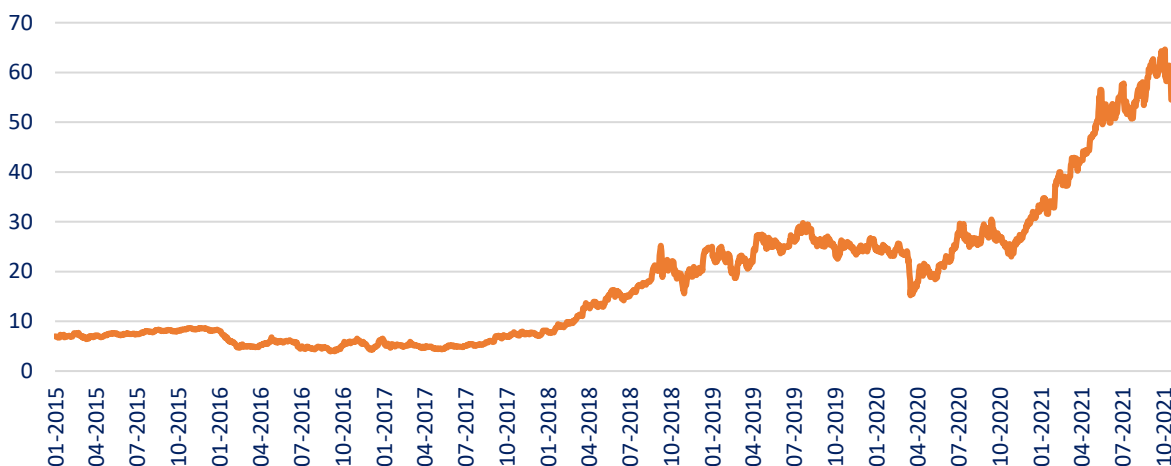
W marcu 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1999 tzw. „Europejskiego prawa o klimacie”. Po ponad rocznych negocjacjach, które dotyczyły przede wszystkim ambicji w zakresie celów pośrednich, w czerwcu 2021 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły ww. Rozporządzenie. Wprowadza ono wiążący cel polegający na osiągnięciu neutralności klimatycznej w całej Unii do 2050 r. Dodatkowo zgodnie z jego art. 4 wiążącym celem Unii w zakresie klimatu na 2030 r. jest ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych (emisje po odliczeniu pochłaniania) w Unii do roku 2030 o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r.). Oznacza to zwiększenie wcześniejszego celu redukcyjnego na 2030 r. na poziomie 40% o kolejne 15 p.p. Droga do realizacji ww. ambitniejszych celów ma wieść poprzez przyjęcie nowych oraz rewizję już istniejących aktów prawnych. Te o podstawowym znaczeniu dla PGNiG zostaną omówione poniżej.

Reforma systemu ETS

Unijny system handlu uprawnieniami do emisji CO₂ (ang. *Emissions Trading System* – ETS) stanowi trzon polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej. Wprowadzając obowiązek pokrycia swoich emisji gazów cieplarnianych odpowiednią ilością uprawnień prowadzi on do internalizacji, przez przedsiębiorstwa przemysłowe i energetyczne, kosztów zewnętrznych związanych z negatywnym oddziaływaniem na klimat. Choć przez lata system ten był krytykowany za przekazywanie zbyt słabych bodźców do redukcji emisji, co związane było z utrzymującą się niską ceną uprawnień do emisji CO₂ (EUA), w 4. etapie ETS (w okresie 2021-2030) widoczny jest gwałtowny wzrost cen uprawnień. W dużej mierze jest to wynik ww. decyzji o zwiększeniu ambicji redukcyjnych na 2030 r. Obecnie obowiązujące reguły EU ETS były bowiem projektowane w ten sposób, aby obniżyć do 2030 r. emisje CO₂ w sektorach objętych ETS o 43% w porównaniu z 2005 r. Tymczasem zgodnie z *impact assessment* Komisji Europejskiej, podniesienie przez Europejskie Prawo Klimatyczne ogólnego celu redukcyjnego na 2030 r. będzie musiało oznaczać konieczność obniżenia emisji w sektorach objętych CO₂ o 54%

względem 2005 r. w scenariuszu bazowym¹³ (o 11 p.p. więcej niż obecny cel). Osiągnięcie takiego podwyższonego celu będzie wiązało się przede wszystkim z przyspieszeniem tempa usuwania uprawnień do emisji dostępnych na rynku, co doprowadzi do szybszego wzrostu ich cen. Po wprowadzeniu przygotowywanych obecnie zmian Komisja spodziewa się wzrostu cen uprawnień do emisji CO₂ do poziomu 85 EUR za tonę.

Ceny uprawnień EUA (spot, EUR/tCO₂e)

O ile wzrosty cen uprawnień do emisji CO₂ w okresie XX-XX były korzystne dla gazu ziemnego, prowadząc do zastępowania generacji energii elektrycznej przy użyciu węgla produkcją opartą na gazie ziemnym (np. w Niemczech w 2020 r. wyprodukowano o 68% więcej energii elektrycznej z gazu ziemnego niż z węgla, podczas gdy jeszcze w 2018 r. produkcja z gazu ziemnego była o 71% mniejsza niż z węgla), o tyle dalszy wzrost cen może przyspieszyć tempo transformacji energetycznej, dostarczając bodźce do rozwoju zeroemisyjnych technologii, które będą zastępować również jednostki na gaz ziemny. Dodatkowa presja na gaz ziemny może pojawić się w razie objęcia systemem ETS sektorów dotąd z niego wyłączonych - transportu i budownictwa, co będzie skutkowało m.in. większą konkurencją dla domowych pieców gazowych ze strony rozwiązań takich jak pompy ciepła.

Zrównoważone finanse

W marcu 2018 r. Komisja Europejska opublikowała *action plan* ws. zrównoważonych finansów.¹⁴ Jego celem miało być przekierowanie kapitału na rynkach finansowych w stronę zrównoważonych inwestycji, pozwalających na przybliżenie UE do realizacji celów porozumienia paryskiego z 2015 r. Aby umożliwić realizację tego celu w maju 2018 r. Komisja przedstawiła pakiet projektów ustawodawczych, obejmujących m.in. reformę rozporządzenia ws. indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne; rozporządzenie ws. tzw. „taksonomii” czy rozporządzenie dot. obowiązków ujawnień dot. czynników niefinansowych przez uczestników rynku finansowego. Jako, że zrównoważone finanse stanowią bardzo ważny element Europejskiego Zielonego Ładu¹⁵, Komisja w 2020 r. przeprowadziła konsultacje nt. rewizji strategii dot. zrównoważonych finansów, podsumowane raportem opublikowanym w lutym

¹³Commission Staff Working Document Impact Assessment, Stepping up Europe’s 2030 climate ambition – Investing in a climate-neutral future for the benefit of our people, s. 98-99.

¹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-społecznego i Komitetu Regionów: Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0097&from=PL>

¹⁵ Komisja Europejska, Komunikat dotyczący Europejskiego Zielonego Ładu, s. 18.

2021 r. Odpowiadając na uwagi zgłoszone przez uczestników konsultacji, Komisja opublikowała w kwietniu 2021 r. nowy pakiet regulacji oraz projektów ustawodawczych mających na celu dalsze „zazielenianie” sektora finansowego. Z perspektywy PGNiG kluczowe znaczenie ma rozporządzenie delegowane Komisji¹⁶, uzupełniające rozporządzenie 2020/852 ws. taksonomii.¹⁷ Wskazany akt delegowany ustanawia techniczne kryteria kwalifikacji działalności gospodarczej za wnoszącą istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu. Jego znaczenie wynika z tego, że tylko działalność spełniająca ww. kryteria będzie mogła zostać uznana za „zieloną” – kwalifikacja ta będzie z kolei fundamentalna dla przyszłych decyzji inwestorów, dążących do „zazieleniania” swoich portfeli. Decyzja ws. kwalifikacji działalności dot. gazu ziemnego została odłożona do końca 2021 r. – PGNiG zakłada, że działalność gospodarcza dot. gazu ziemnego zostanie uznana za „działalność przejściową”. Jednocześnie jeżeli zostanie podjęta decyzja o całkowitym wykluczeniu gazu ziemnego z ram ustanowionych przez taksonomię, to PGNiG będzie miał utrudniony dostęp do kapitału, co oznacza konieczność zmiany strategii poszukiwania finansowania.

Strategia metanowa

Komunikat ws. Europejskiego Zielonego Ładu wskazywał, że w ramach planu doprowadzenia UE do neutralności klimatycznej podejmowane będą również działania w celu ograniczenia emisyjności sektora gazu ziemnego, w tym przede wszystkim w zakresie redukcji emisji metanu. Realizując tę zapowiedź, Komisja Europejska w październiku 2020 r. opublikowała Komunikat dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu. Zgodnie z tą strategią pierwszym krokiem będzie zaostreżenie wymagań w ramach sprawozdawczości prowadzące do zapewnienia, że przedsiębiorstwa będą stosowały o wiele bardziej precyzyjne metody pomiaru i raportowania w odniesieniu do emisji metanu niż ma to miejsce obecnie. Przyczynić ma się to do lepszego zrozumienia problemu i zapewnienia lepszej jakości informacji na potrzeby kolejnych środków łagodzących¹⁸. W odniesieniu do sektora energetycznego, Komisja ma sporządzić wnioski ustawodawcze dotyczące obowiązku monitorowania, raportowania i weryfikacji w odniesieniu do wszystkich emisji metanu związanych z energią; obowiązku usprawnienia wykrywania nieszczelności i naprawy (LDAR) w odniesieniu do wycieków z całej infrastruktury gazu ziemnego, a także rozważyć wprowadzenie przepisów dotyczących eliminowania rutynowego uwalniania do atmosfery i spalania gazu w pochodni (tzw. „flarowanie”).

Zapowiadane regulacje oznaczają dla PGNiG konieczność dodatkowych inwestycji mających na celu dokładne opomiarowanie emisji metanu z instalacji wydobywczych gazu ziemnego, a także infrastruktury dystrybucyjnej należącej do GK PGNiG.

2.3.2. Ryzyka fizyczne

Zgodnie z wytycznymi *Task Force on Climate-related Financial Disclosures*¹⁹ (TCFD) ryzyka fizyczne stanowią, obok ryzyk przejścia, drugą podstawową kategorię ryzyk klimatycznych.

Ryzyka fizyczne wiążą się z jednorazowymi intensywnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak wzmożone deszcze, burze czy huragany oraz z bardziej utrwalonymi zmianami „trendów”

¹⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) C/2021/4987 uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=PL_COM:C\(2021\)4987](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=PL_COM:C(2021)4987)

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=PL>

¹⁸ Komisja Europejska, Komunikat dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu, s. 4.

¹⁹ <https://www.fsb-tcf.org/>

klimatycznych prowadzących np. do stałego obserwowalnego wzrostu temperatur czy podnoszenia się poziomu mórz.

Punkty wydobywcze PGNiG na terenie Polski i szelfu norweskiego nie są narażone na tak drastyczne zmiany, jak np. te, z którymi zmagają się rosyjskie przedsiębiorstwa wydobywcze na Syberii, gdzie topnienie wiecznej zmarzliny prowadzi do destabilizacji istniejącej infrastruktury. Niemniej, rosnące temperatury w obszarach okołozwrotnikowych mogą utrudniać działalność np. w Pakistanie, gdzie poszukiwania prowadzone są przez spółkę zależną PGNiG. PGNiG monitoruje więc wszystkie tego rodzaju ryzyka, biorąc je pod uwagę przy podejmowaniu dalszych decyzji biznesowych, a także stara się zabezpieczać istniejące miejsca odwiertów przed anomaliami pogodowymi mogącymi doprowadzić do zniszczenia infrastruktury wydobywczej.

2.3.3. Szanse dla PGNiG

PGNiG stara się dostosowywać swoją strategię i możliwości operacyjne tak, aby jak najlepiej wykorzystać pojawiające się szanse.

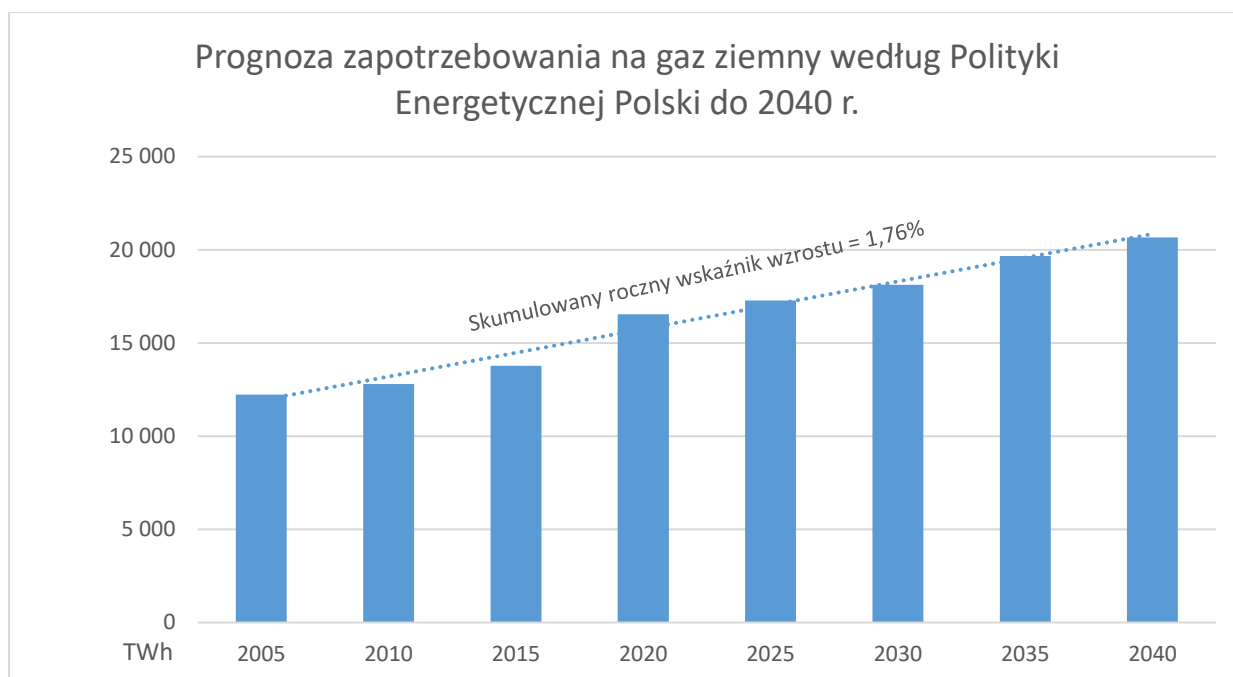
Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

PGNiG aktywnie angażuje się w transformację energetyczną Polski, której ścieżka wytyczona jest przez Politykę energetyczną Polski do 2040 r. (PEP2040) i politykę energetyczno-klimatyczną Unii Europejskiej. Implikacje PEP2040 i obecnych trendów światowych są dużą szansą dla PGNiG, gdyż jednoznacznie traktuje ona gaz ziemny jako „paliwo przejściowe”, które będzie w kolejnych latach zastępować w miksie energetycznym węgiel stanowiący dotychczas podstawę polskiej energetyki. W celu przyspieszenia transformacji małych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, PGNiG OD przystąpił do programu „Czyste powietrze”, podpisując w styczniu 2020 r. porozumienie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Rola PGNiG OD polega przede wszystkim na weryfikacji dostępu do sieci gazu ziemnego odbiorców zainteresowanych użytkowaniem gazu do celów grzewczych.

Kluczowe elementy PEP2040²⁰

Transformacja energetyczna z uwzględnieniem samowystarczalności elektroenergetycznej Wzrost udziału OZE we wszystkich sektorach i technologiach. W 2030 r. udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto wyniesie co najmniej 23% – <u>nie mniej niż 32% w elektroenergetyce (głównie en. wiatrowa i PV)</u> – <u>28% w ciepłownictwie (wzrost 1,1 pp. r/r)</u> – 14% w transporcie (z dużym wkładem elektromobilności)	Energetyka wiatrowa na morzu moc zainstalowana osiągnie: ok. 5,9 GW w 2030 r. do ok. 11 GW w 2040 r.	Nastąpi istotny wzrost mocy zainstalowanych w fotowoltaice ok. 5-7 GW w 2030 r. i ok. 10-16 GW w 2040 r.
	W 2030 r. udział węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej nie będzie przekraczać 56%	Redukcja wykorzystania węgla w gospodarce będzie następować w sposób zapewniający sprawiedliwą transformację
Wzrośnie efektywność energetyczna – na 2030 r. określono cel 23% zmniejszenia zużycia energii pierwotnej vs. prognoz PRIMES2007	Programy inwestycyjne OSPe i OSDe będą ukierunkowane na rozwój OZE oraz aktywnych obiorców i bilansowania lokalnego	W 2033 r. uruchomiony zostanie pierwszy blok elektrowni jądrowej o mocy ok. 1-1,6 GW. Kolejne bloki będą wdrażane co 2-3 lata, a cały program jądrowy zakłada budowę 6 bloków.
Do 2040 r. potrzeby ciepłe wszystkich gospodarstw domowych pokrywane będą przez ciepło systemowe oraz przez zero- lub niskoemisyjne źródła indywidualne	Gaz ziemny będzie paliwem pomostowym w transformacji energetycznej	W 2030 r. osiągnięta zostanie zdolność transportu sieciami gazowymi mieszaniny zawierającej ok. 10% gazów zdekarbonizowanych
		Rozbudowie ulegnie infrastruktura gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych, a także zapewniona zostanie dywersyfikacja kierunków dostaw
Szereg działań zostanie nakierowanych jest na poprawę jakości powietrza, m.in.: – <u>rozwój ciepłownictwa systemowego (4-krotny wzrost liczby efektywnych systemów ciepłowniczych do 2030 r.)</u> – niskoemisyjny kierunek transformacji źródeł indywidualnych (pomp ciepła, ogrzewanie elektryczne) – odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r.; przy utrzymaniu możliwości wykorzystania paliwa bezdymnego do 2040 r. – zwiększenie efektywności energetycznej budynków – rozwój transportu niskoemisyjnego, w szczególności dążenie do zeroemisyjnej komunikacji publicznej do 2030 r. w miastach pow. 100 tys. Mieszkańców	Redukcja zjawiska ubóstwa energetycznego do poziomu max. 6% gospodarstw domowych	Najbardziej oczekiwany rozwój technologii energetycznych i inwestycji w B+R obejmuje: – technologie magazynowania energii – inteligentne opomiarowanie i systemy zarządzania energią – elektromobilność i paliwa alternatywne – technologie wodorowe
Do 2030 r. nastąpi redukcja emisji GHG o ok. 30% w stosunku do 1990 r.		

²⁰ Politykę energetyczną Polski do 2040 r. – przyjęta przez Radę Ministrów 2 lutego 2021 r., str. 7

Strategia UE w zakresie wodoru

Drugą, średnio- i długoterminową szansę dla PGNiG stanowią plany Komisji Europejskiej dotyczące rozwoju rynku wodoru w Unii Europejskiej. W swojej strategii z lipca 2020 r. Komisja wskazuje na kluczową rolę wodoru niskoemisyjnego produkowanego z paliw kopalnych takich, jak gaz ziemny przy jednoczesnym wychwytywaniu dwutlenku węgla w instalacjach CCUS w drodze do pełnej dekarbonizacji wodoru²¹. Biorąc pod uwagę, że dzisiaj znakomita większość wodoru używanego w przemyśle produkowana jest w procesie reformingu parowego z gazu ziemnego, PGNiG wydaje się być naturalnie uwarunkowany do wzięcia udziału w tym procesie. Stąd też projekty PGNiG zmierzające do przemysłowego magazynowania wodoru i przesyłu tego gazu siecią dystrybucyjną.

2.3.4. Zarządzanie ryzykiem klimatycznym

W odpowiedzi na wyżej wymienione ryzyka i szanse PGNiG wprowadziło odpowiednie zmiany w strukturze wewnętrznej spółki i organizacji ich prac.

Po pierwsze, PGNiG wyznaczyło Członka Zarządu bezpośrednio odpowiedzialnego za kwestie związane z klimatem. Kompetencje w tym zakresie zostały przekazane Członkowi Zarządu ds. Strategii i Regulacji.

Po drugie, zadania związane z bieżącym monitorowaniem ryzyk klimatycznych i opracowywaniem strategii odpowiadania na nie powierzone zostały Działowi Zarządzania Ryzykiem w Departamencie Strategii.

²¹ Komunikat Komisji, Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu, Bruksela, 8.07.2020 r., str. 6.

2.4. Oddziaływanie PGNiG na klimat i środowisko

Opisane powyżej ryzyka i szanse związane ze zmianami klimatu stanowią podstawowy punkt odniesienia dla działalności Grupy PGNiG, wpływając na decyzje biznesowe podejmowane przez PGNiG i kształtowanie dalszych kierunków rozwoju.

Jednakże, biorąc pod uwagę wyznawane przez PGNiG wartości, a w szczególności zobowiązanie dążenia do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju przyjętych przez ONZ w 2015 r., dla PGNiG szczególnie istotny jest aspekt oddziaływania PGNiG na klimat, środowisko i otoczenie.

PGNiG co roku agreguje i ujawnia dane dot. swojego oddziaływania na środowisko w ramach sprawozdań na temat informacji niefinansowych. Wykorzystując standard opracowany przez Global Reporting Initiative, a także uwzględniając zalecenia zawarte w wytycznych branżowych *Sustainability reporting guidance for the oil and gas industry* oraz wybrane wytyczne zawarte w Suplemencie dotyczącym zgłaszania informacji związanych z klimatem wydanym przez Komisję Europejską w komunikacie nr 2019/C 209/01 i zaleceniach opublikowanych przez TCFD obejmujących raportowanie kwestii środowiskowych, PGNiG dąży do jak najbardziej wiernego odzwierciedlenia swojego wpływu na ekosystem, kierując się przy tym przede wszystkim zasadą publikacji informacji istotnych (ang. *materiality*).

W efekcie, jak wskazują sprawozdania na temat informacji niefinansowych, głównym „kanałem oddziaływania” przez PGNiG na klimat i środowisko są emisje gazów cieplarnianych. Choć PGNiG monitoruje również swój wpływ i stara się ograniczać jego skutki na m.in. bioróżnorodność, zasoby wodne oraz gospodarkę odpadami, to właśnie działania redukcyjne w zakresie emisji CO₂, CH₄ oraz innych substancji zanieczyszczających stanowią główny przedmiot uwagi ze strony PGNiG. Do zarządzania emisjami podchodzimy strategicznie, gdyż znajdują się w głównym miejscu na matrycy istotności (*materiality matrix*).

Ostatnie lata pokazują wyraźny trend spadkowy w zakresie emisji przez PGNiG wszystkich gazów cieplarnianych i substancji zanieczyszczających, jak i wyraźnie rosnący trend zagospodarowywania tych ostatnich. Jednakże, chcąc zaangażować się w pełni w drogę UE do neutralności klimatycznej w 2050 r. wytyczoną przez Europejski Zielony Ład, PGNiG planuje intensyfikację swoich działań w zakresie łagodzenia wpływu na klimat, dążąc przede wszystkim do szybszej redukcji emisji CO₂. Plany te obejmują działania we wszystkich obecnych segmentach działalności Grupy PGNiG oraz rozwój nowych linii biznesowych.

Bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych w podziale na segmenty działalności GK PGNiG

Bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych w podziale na segmenty działalności GK PGNiG (w tys. Mt eCO ₂ *)	2020**	2019	2018
Upstream (Poszukiwanie i Wydobywanie)	575,7	689,3	701,9
Downstream (Dystrybucja, Magazynowanie i Obrót)	103,0	107,2	101,5
Wytwarzanie	6 144,3	6 377,8	6 342,5
Pozostałe	2,4	2,5	3,0
Razem (GK PGNiG)	6 795,4	7 176,7	7 148,8

* Ekwiwalent eCO₂ liczony wg wartości GWP (Global Warming Potential Value) w 100-letnim horyzoncie czasowym (ARS) zgodne z wyt. IPCC (www.ipcc.ch)

** Dane za 2020 r. od części jednostek GK PGNiG obejmują częściowe prognozy, w momencie publikacji Sprawozdania nie było możliwości technicznej ich pełnego zweryfikowania.

Substancje zanieczyszczające emitowane do powietrza przez GK PGNiG w latach 2019-2020

Emisje gazów, pyłów i substancji (Mg)	2020		2019	
	GK PGNiG	PGNiG	GK PGNiG	PGNiG
CO ₂	6 242 844,5	408 675,0	6 556 513,1	391 951,9
CO ₂ spalanie biomasa	346 955,0	-	280 565,7	-
CH ₄	13 348,0	11 259,8	12 130,9	9 737,8
SO ₂	9 519,1	2 745,7	9 875,0	1 869,3
NO _x /NO ₂	5 958,3	494,1	6 556,5	406,4
CO	2 161,4	325,2	2 176,3	326,1
Razem pyły	678,3	3,6	578,8	2,8
Razem węglowodory	252,7	170,9	294,5	153,1
H ₂ S	0,4	0,4	0,4	0,4
Razem	6 621 717,7	423 674,7	6 868 681,4	404 447,80

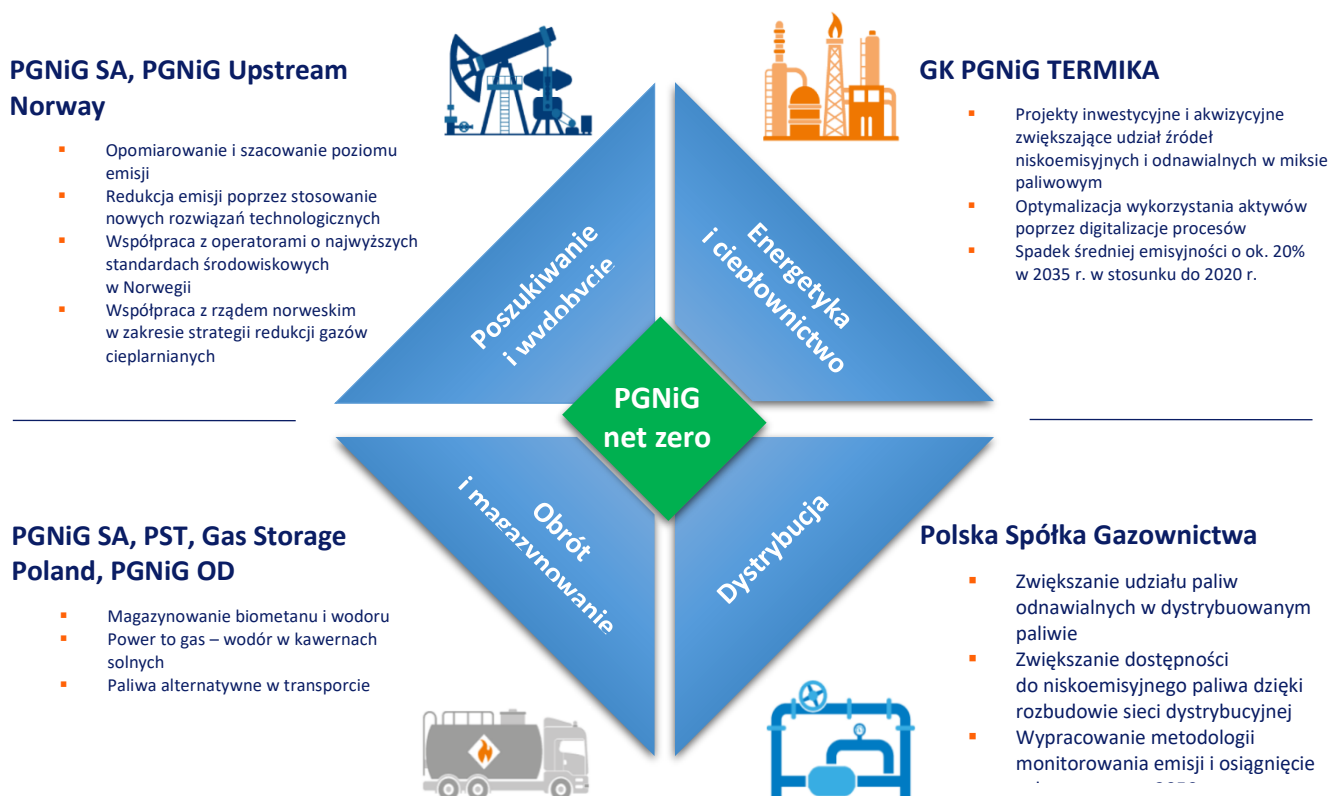
2.5. Droga PGNiG do neutralności klimatycznej

2.5.1. Poszukiwanie i wydobywanie

Segment Poszukiwanie i wydobywanie stanowi jeden z czterech najważniejszych segmentów działalności PGNiG, w którym Spółka dokonuje co roku największych nakładów inwestycyjnych. PGNiG jest największym producentem gazu ziemnego w Polsce odpowiedzialnym za ponad 90% krajowego wydobycia błękitnego paliwa.

Główny wpływ na środowisko i klimat działalności w tym Segmencie wynika z emisji metanu, który traktowany jest jako druga najważniejsza przyczyna, po dwutlenku węgla, zmian klimatycznych. Wpisując się w strategię redukcji emisji metanu Komisji Europejskiej, PGNiG zamierza więc wdrożyć całłościowy proces redukcji emisji metanu w trakcie wydobycia gazu ziemnego ze swoich źródeł.

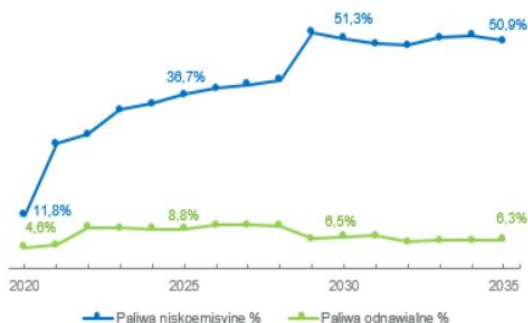
Pierwszym krokiem w tym kierunku będzie, zgodnie ze strategią Komisji Europejskiej, dążenie do wykonania dokładnego opomiarowania poziomu emisji metanu.

Po zakończeniu tego etapu PGNiG planuje przeprowadzić porównanie emisji z należących do niego instalacji ze średnim poziomem emisji metanu w sektorze *oil&gas* oraz z wynikami w spółkach, których wpływ na klimat i środowisko jest najmniejszy. Porównanie to pozwoli następnie na przygotowanie strategii redukcji na kolejne lata oraz wybór technologii mających doprowadzić PGNiG do postawionych celów. Wdrażanie tych działań planowane jest w pierwszej kolejności w instalacjach PGNiG znajdujących się na terenie Norwegii, gdzie spółka, wg obecnych założeń będzie mogła skorzystać ze współpracy z operatorami o najwyższych standardach środowiskowych oraz ze wsparcia rządu norweskiego. Rozwiązanie tam sprawdzone będą następnie implementowane do instalacji wydobywczych w Polsce oraz w innych częściach świata.

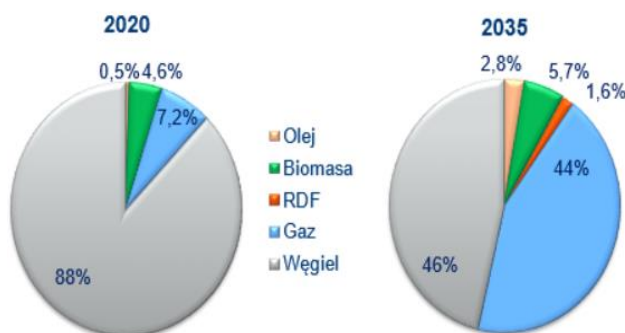
Ponadto, w segmencie tym planowane są prace nad projektami dotyczącymi zmniejszenia emisji CO₂ i zużycia ON w silnikach wysokoprężnych przez zastosowanie mieszanki paliwowo gazowej CNG oraz zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i ograniczenia emisji CO₂, poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych (Exalo Drilling).

2.5.2. Energetyka i ciepłownictwo

Udział paliw niskoemisyjnych i odnawialnych w miksie paliwowym

Udział poszczególnych paliw w miksie paliwowym

- W latach 2020 – 2030 udział paliw niskoemisyjnych (gaz ziemny, biomasa, RDF) w miksie paliwowym segmentu wytwarzania wzrośnie o 39,5 p.p.
- W tym samym okresie udział paliw odnawialnych (biomasa, frakcja biodegradowalna RDF) wzrośnie o 1,9 p.p.
- Wyżej opisane zmiany uwzględniają rozwój aktywów znajdujących się obecnie w portfelu GK Termika oraz planowane akwizycje.
- Docelowo możliwy jest znaczny udział biometanu i wodoru w skutek rozwoju technologii wytwarzania i dystrybucji tych paliw.
- Wymagania związane z Dyrektywą RED II nie zostały jeszcze zaadresowane – istnieje potencjalne zagrożenie, że założenia nie zostaną spełnione

- W latach 2020 – 2030 planuje się diametralną zmianę udziału poszczególnych paliw w miksie paliwowym GK Termika.
- Znaczący spadek udziału węgla o 42 p.p. zrekompensowany zostanie wzrostem udziału gazu ziemnego o prawie 37 p.p.
- W wyniku realizacji wieloletniego programu modernizacji zakładów PGNiG Termika oraz odpowiednich akwizycji, zostanie zredukowany udział węgla z poziomu 95% w roku 2017 do poziomu około 46% w 2035.

Segment Wytwarzania (Energetyka i Ciepłownictwo) stanowi główne źródło emisji CO₂ bezpośrednio pochodzącej z działalności Grupy PGNiG (Scope 1). Wynika to z oparcia procesu produkcji energii elektrycznej i ciepła przez spółki z GK PGNiG głównie na węglu kamiennym. Jednakże PGNiG planuje w nadchodzącej dekadzie odejście od wykorzystania tego paliwa i zastąpienie go paliwami niskoemisyjnymi i zeroemisyjnymi.

Do końca 2021 r. uruchomiony ma zostać w Elektrociepłowni Żerań blok gazowo-parowy, który zastąpi dotychczasowe jednostki węglowe. Emisje CO₂ na tę samą jednostkę paliwa z bloku CCGT będą 1,68 razy mniejsze niż z istniejących jednostek węglowych.

W Elektrociepłowni Siekierki planowana jest budowa bloku wielopaliwowego, który odbuduje ubytek mocy cieplnej i elektrycznej, powstały po wyłączeniu najstarszych jednostek węglowych, w technologii umożliwiającej zwiększenie udziału paliw niskoemisyjnych (biomasa i RDF), a także zagospodarowanie pozostałego wolumenu przetworzonych odpadów komunalnych (RDF) w aglomeracji warszawskiej. Projekt budowy jednostki wielopaliwowej wpisuje się w nowe cele i dążenia do neutralności klimatycznej, tj. Europejski Zielony Ład jak także w Politykę Energetyczną Polski do 2040 r. Główną zaletą projektu jest planowana redukcja emisji CO₂ w PGNiG TERMIKA w zakresie od 300 do 400 tys. ton rocznie oraz zwiększenie udziału ciepła odnawialnego. Realizuje to wymagania: Dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, Dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, nowego pakietu regulacji prawnych UE „FIT for 55”, dotyczące efektywnych systemów ciepłowniczych. Tym samym, zakłada się, że jednostka wielopaliwowa będzie zdecydowanie bardziej ekologicznym źródłem produkcji ciepła i energii elektrycznej, niż dotychczasowe kotły węglowe wykorzystywane w Elektrociepłowni Siekierki. W dalszej kolejności planuje się budowę bloku gazowo-parowego, który w pełni wyeliminuje produkcję energii elektrycznej i ciepła z węgla w EC Siekierki. Planowane rozpoczęcie inwestycji to 2026 r.

W efekcie powyższych inwestycji w latach 2021-2030 udział węgla w miksie paliwowym Grupy PGNiG spadnie do 42 p.p. W dużej mierze zostanie zastąpiony gazem ziemnym, ale za sprawą inicjatyw opisanych poniżej również źródłami zeroemisyjnymi.

Ponadto w ramach planowanych inwestycji i modernizacji dotyczących aktywów konwencjonalnych, które będą miały znaczący wpływ na obniżenie udziału spalanego węgla w miksie paliwowym w aktywach ciepłowniczych Grupy, realizowane będą modernizacje i budowa elektrociepłowni.

2.5.3. Obrót i magazynowanie

Bezpośrednia emisja CO₂ z segmentu Obrót i magazynowanie jest śladowa. Istotniejszy problem stanowi niekontrolowana emisja metanu w trakcie magazynowania. PGNiG planuje objąć go działaniami podobnymi do tych, które opisano szczegółowo w ramach segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie po dokładnym opomiarowaniu emisji, podjęte zostaną kroki w celu ich maksymalnego ograniczenia.

Jednakże środki, które PGNiG przede wszystkim planuje przedsięwziąć w tym segmencie, przyczyniając się do osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej w 2050 r. związane są z poszerzeniem oferty o produkty zeroemisyjne i związane z nimi usługi, co pozwoli na ograniczenie emisji CO₂. W tym celu PGNiG będzie stopniowo uzupełniać swoje produkty o gazy zeroemisyjne (wodór, biometan), a także dostosowywać infrastrukturę magazynową w ten sposób, aby mogła ona być wykorzystywana do magazynowania tych gazów.

Obecnie PGNiG SA prowadzi projekty B+R+I w zakresie magazynowania wodoru w kawernach solnych. W perspektywie lat 2030 i 2050 możliwa będzie operacjonalizacja i komercjalizacja wyników tych prac. Produkcja samego wodoru i biometanu planowana jest natomiast w ramach nowej linii biznesowej OZE. Na razie pozostaje ona jednak na etapie prac badawczo-rozwojowych.

2.5.4. Dystrybucja

Działalność szkodliwa dla środowiska i klimatu w tym zakresie związana jest przede wszystkim z ucieczką metanu podczas przesyłu gazu ziemnego. W celu przeciwdziałania temu zjawisku spółki z Grupy PGNiG planują, podobnie jak w segmentach Poszukiwanie i wydobywanie oraz Obrót i magazynowanie, w pierwszej kolejności przeprowadzić dokładny monitoring emisji, który pozwoli następnie na zaprojektowanie odpowiednich działań mających na celu ich maksymalne ograniczenie.

Ponadto, w związku z ww. planami poszerzenia oferty produktowej przez PGNiG o gazy zero- i niskoemisyjne, spółka z Grupy PGNiG - Polska Spółka Gazownictwa będzie analizować możliwość dostosowania istniejącej infrastruktury dystrybucyjnej do przesyłu np. wodoru i biometanu oraz alternatywnie koszty związane z budową nowych, dedykowanych dla tych paliw gazociągów. Projekty w tym zakresie są na razie na etapie czynności badawczo-rozwojowych, prowadzonych w ramach Grupy PGNiG przez Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze.

2.5.5. Nowa linia biznesowa – OZE

Ogłaszając w 2020 r. „Zielony zwrot” PGNiG rozpoczął proces dywersyfikacji prowadzonej działalności, w której coraz większą rolę odgrywać będą odnawialne źródła energii.

Dostarczając polskiej gospodarce „paliwo przejściowe”, PGNiG jest świadom, że przyszłość należeć będzie do źródeł zeroemisyjnych i spółka musi być przygotowana na długoterminową transformację w tę stronę. Pozostając spółką paliwową, która w przyszłości może stopniowo zastępować gaz ziemny wodorem i biometanem, PGNiG planuje również inwestycje w technologie, które napędzają dzisiejszy wzrost mocy w sektorze elektroenergetycznym, tj. farmy wiatrowe i instalacje fotowoltaiczne

2.5.6. Pozostałe działania

Wyżej opisane projekty obejmują kluczowe działania podejmowane przez GK PGNiG w celu gruntownej przemiany podstawowych segmentów swojej działalności w celu ograniczenia wpływu na klimat i środowisko. Niemniej, PGNiG planuje również horyzontalne działania, pozwalające ograniczyć ślad węglowy, m.in. poprzez zastąpienie floty samochodowej pojazdami zeroemisyjnymi i zwiększenie efektywności energetycznej.

Wszystkie działania pro-klimatyczne Grupy służą redukcji naszego negatywnego wpływu na środowisko i mają pozytywny wpływ na relacje z otoczeniem.

3. Społeczeństwo (S)

3.1. Wstęp

Społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju dotyczy wpływu organizacji na otoczenie, w którym prowadzi ona swoją działalność.

Ważne strategiczne znaczenie produktów, jakie Grupa dostarcza swoim klientom powoduje, że odgrywa ona szczególnie istotną rolę w codziennym życiu społeczności lokalnych oraz ogółu społeczeństwa. Charakter, skala działalności i obecność infrastruktury służącej poszukiwaniu, wydobywaniu, magazynowaniu oraz dystrybucji węglowodorów, energii elektrycznej i ciepłej powoduje, że GK PGNiG z dużym zaangażowaniem podchodzi do kwestii budowania partnerskich relacji z przedstawicielami społeczności lokalnej, administracją oraz dostawcami i wykonawcami. Pozwala to na realizację wspólnych celów, ważnych ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Grupa PGNiG kreuje możliwości współpracy oraz buduje zrozumienie dla obopólnych relacji i współzależności z poszczególnymi grupami interesariuszy wzajemnie się przenikających.

W ramach działalności poszukiwawczo-wydobywczej PGNiG utrzymuje dobre relacje ze społecznością lokalną, samorządem i lokalnymi mediami prowadząc rzetelną politykę informacyjną i dialog społeczny. Spółka informuje o celu prowadzonych prac, zakresie, kwestiach związanych z bezpieczeństwem ludzi i środowiska oraz korzyściach wynikających z obecności firmy dla społeczności lokalnej. Te działania poprzedzone są dobrym rozpoznaniem lokalizacji prowadzonych prac poszukiwawczych, identyfikacją ryzyk związanych z potencjalnymi uciążliwościami dla lokalnej społeczności (np. emisja hałasu, wzmożony ruch pojazdów itp.) oraz ich mitygacją. Ponadto dobre relacje z otoczeniem budowane są także poprzez udział firmy w życiu społeczności lokalnych, tj. wsparcie dla lokalnych organizacji społecznych oraz zaangażowanie w ważne wydarzenia kulturalne i sportowe.

Spółki Grupy wspierają wydarzenia i projekty istotne dla społeczności lokalnych na obszarach, na których prowadzą swoją działalność operacyjną. W szczególności w ramach sponsoringu i działalności charytatywnej finansowane są inicjatywy, które budują pożądany wizerunek Grupy i poszczególnych spółek. Wsparcie otrzymują działania, które przyczyniają się do rozwoju społeczeństwa, w szczególności w następujących obszarach: wydarzenia patriotyczne i historyczne, sprawy społeczne, nauka i edukacja, sport i zdrowy styl życia, kultura i sztuka oraz ekologia i ochrona środowiska.

Od 2020 r. szczególnego znaczenia nabrało wsparcie walki z pandemią COVID-19, które realizowane jest na dwóch płaszczyznach. Wewnątrz Grupy Kapitałowej skupiono się na zapewnieniu bezpieczeństwa pracowników i ciągłości pracy, co jest równoznaczne z zadbaniem o zapewnienie pewności dostaw gazu, energii elektrycznej i innych usług. W otoczeniu zewnętrznym Grupa wsparła lokalne społeczności poprzez udzielenie pomocy materialnej i finansowej placówkom zdrowotnym i instytucjom opiekuńczym. Beneficjentami były domy pomocy społecznej, hospicja oraz organizacje wspierające kombatanów.

Ponadto jednym z podstawowych elementów decydujących o wartości Spółki PGNiG SA oraz całej Grupy są pracownicy, dzięki którym możliwa jest realizacja przyjętych celów strategicznych GK PGNiG. Tym samym strategia personalna jest oparta na założeniu, że pracownicy są głównym i podstawowym zasobem Spółki i od ich wiedzy, umiejętności, jakości pracy i zaangażowania zależy rozwój i konkurencyjność organizacji, zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym.

PGNiG buduje wśród pracowników kulturę bezpiecznej pracy, która przekłada się na odpowiednie zachowania, postawy oraz inicjowane działania. Podejmowany jest szereg działań ukierunkowanych na stałą poprawę poziomu bezpieczeństwa wszystkich osób przebywających na terenie zakładu, także dbając o bezpieczeństwo osób z zewnątrz. Wszyscy nowozatrudnieni pracownicy przechodzą szkolenia BHP. Ponadto w ramach zakresu polityki różnorodności podejmowane są inicjatywy o charakterze prorodzinnym, na przykład wsparcie socjalne dla całej rodziny pracownika uzależnione od jej dochodów czy zapewnienie więcej czasu dla rodziny w postaci skróconego dnia pracy, indywidualnego elastycznego dostosowania warunków zatrudnienia do sytuacji rodziców czy przejrzystego prezentowania ustawowych świadczeń dla rodziców np. urlopy związane z rodzicielstwem.

3.2. Ryzyka związane z obszarem społecznym

Zgodnie ze stosowanym przez PGNiG branżowymi wytycznymi do raportowania niefinansowego *Sustainability reporting guidance for the oil and gas industry*²² GK PGNiG jest zobowiązana do przedstawienia najistotniejszych ryzyk niefinansowych.

W związku z powyższym, przedsiębiorstwa branży naftowo-gazowej, w tym GK PGNiG, działają odpowiedzialnie: unikając, łagodząc i zarządzając negatywnym skutkami, z którymi mogą być powiązane poprzez własne działania i relacje biznesowe, jak również szukać szans na pozytywny wpływ na otoczenie.

Obejmuje to poszanowanie praw człowieka, wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym zapewnienie dostępu do zatrudnienia, zamawianie lokalnych towarów i usług, poprawę infrastruktury, wsparcie służby zdrowia oraz rozwój lokalnych przedsiębiorstw i umiejętności samych pracowników.

Aspekty społeczne			
Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
1	Ryzyko wizerunkowe – negatywny odbiór działań PGNiG i całej Grupy zarówno biznesowych, jak też komunikacyjnych i marketingowych, przez interesariuszy, w tym społeczności lokalne (m.in. negatywne publikacje w mediach tradycyjnych i społecznościowych).	- Zasady wewnętrzne regulujące kontakty z mediami i korzystanie przez pracowników z mediów społecznościowych, - Budowanie stałych relacji z mediami, - Bieżący monitoring i stały kontakt z kluczowymi dziennikarzami, - Szybka analiza sytuacji i reakcja oraz odpowiedź na nieprzychylnie artykuły, - Bieżący monitoring mediów społecznościowych, - Regulacje wewnętrzne dot. komunikacji kryzysowej, - Dobre praktyki przy działalności biznesowej w terenie, w tym dialog z interesariuszami przy nowych inwestycjach.	średnia
2	Ryzyko utrudnień dla lokalnych społeczności związanych z wykonywaniem prac badawczych.	- Stosowanie nowych rozwiązań technologicznych. Realizacja inwestycji prorozwojowych, - Rzetelna analiza lokalizacji planowanych prac, współpraca pomiędzy komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za projektowanie prac poszukiwawczych (geodeci, geolodzy, wiertnicy) i identyfikację wpływu prac na środowisko (służby ochrony środowiska), współpraca z samorządem lokalnym, - Akcje edukacyjno-informacyjne, mające na celu przekazywanie bieżących informacji o realizowanych projektach.	średnia

²² <https://www.ipieca.org/our-work/sustainability/performance-reporting/sustainability-reporting-guidance/>

Aspekty społeczne			
Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
3	Ryzyko konfliktu ze społecznością lokalną skutkującego utrudnieniami w prowadzeniu działalności górniczej.	- Tworzenie klimatu współpracy poprzez realizację planu działalności w zakresie sponsoringu, eventów wizerunkowych oraz projektów CSR, - Współpraca z władzami samorządowymi, - Akcje edukacyjno-informacyjne, mające na celu przekazywanie bieżących informacji o realizowanych projektach, - Rozmowy z lokalną społecznością, spotkania otwarte/indywidualne, negocjacje i mediacje.	wysoka
4	Negatywny odbiór działań prospołecznych spółki przez otoczenie zewnętrzne - zła ocena działań podejmowanych przez PGNiG (niewystarczające spełnienie oczekiwań, brak odpowiedzi na potrzeby). Powoduje to utrudnione prowadzenie działań w terenie, większe koszty komunikacji z lokalną społecznością i interesariuszami.	- Działalność komisji sponsoringowej, - Koordinacja działań z Fundacją PGNiG SA im. Ignacego Łukasiewicza. - Kanały w mediach społecznościowych umożliwiające szybką i ciekawą komunikację.	średnia
5	Przerwanie ciągłości kompleksowej obsługi klientów w czasie pandemii COVID 19.	- Powołanie Zespołu do spraw zapobiegania i przeciwdziałania COVID-19, którego jednym z celów jest zapewnienie utrzymania ciągłości działania Spółki i Grupy w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz dbanie o sprawną komunikację i bezpieczeństwo pracowników oraz obsługę klientów w trakcie trwania pandemii, - Rozwój kompleksowej obsługi zdalnej klientów – okresami kontakt tylko za pomocą telefonu i Internetu, - Bieżący monitoring sytuacji epidemiologicznej.	wysoka

Aspekty pracownicze			
Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
1	Ryzyko luk kompetencyjnych w kluczowych obszarach. Ze względu na specyfikę spółek GK PGNiG, szerokie spektrum kompetencji jest unikatowe dla branży. Kompetencje te są trudnodostępne, w przypadku utraty pracowników lub braku podnoszenia ich poziomu kompetencji często trudne do odzyskania lub pozyskania z rynku.	- Stałe podnoszenie kompetencji poprzez różne formy szkolenia, - Wdrażanie programu szkoleniowego dla kadry kierowniczej i menadżerskiej, - Wdrożony system identyfikacji kluczowych stanowisk oraz opisano kluczowe kompetencje w PGNiG w celu ich identyfikacji oraz możliwości świadomego rozwoju. - Planowanie rekrutacji pracowników, wprowadzenie systemu zachęt do informowania z wyprzedzeniem o odejściu emerytalnym. Programy pozwalające efektywnie pozyskiwać następców np.: - Zagrzewamy do Nauki (technicy), - Termika dla Energetyka (inżynierowie), - Akademia Mentoringu – innowacyjny program rozwoju dla pracowników Oddziałów Wydobyczych i Oddziału Odolanów w PGNiG. - Regulacje w Zakładowych Układach Zbiorowych Pracy m.in. dotyczące program odejść emerytalnych czy motywowania do przekazywanie wiedzy.	średnia
2	Utrata kluczowych pracowników. Ze względu na specyfikę firmy utrata kluczowych pracowników wiąże się z ryzykiem trudności w pozyskaniu nowego pracownika z rynku.	- Wdrażanie i realizacja systemów motywacyjnych i lojalnościowych, benefity płacowe i pozapłacowe, - Lista kluczowych stanowisk, przygotowywanie modelu kompetencji w celu monitorowania i rozwoju kompetencji uniwersalnych, menadżerskich, technicznych, - Realizowanie zastępstw dla kluczowych stanowisk.	średnia
3	Brak kandydatów o określonych kompetencjach, gotowych podjąć pracę. Trudności mogą dotyczyć w szczególności	- Identyfikacja problemów, program pleceń. - Na ograniczenie ryzyka wpływ ma: - rozpoznawalność Spółki na lokalnym rynku, - szeroki wachlarz benefitów pozapłacowych,	średnia

Aspekty pracownicze

Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
	tych obszarów, które charakteryzują się wąską dziedziną specjalizacji.	- o udział Spółki w targach pracy, - o wdrożenie poszukiwań kandydatów w alternatywnych źródłach m.in. Biuro Karier, serwis internetowy OLX, pracuj.pl, - o wdrożona wewnętrzna Procedura rekrutacji pracowników określająca zasady i etapy rekrutacji. • Monitorowanie wynagrodzeń na rynku. • Motywowanie pracowników, w tym do podnoszenia kwalifikacji oraz stworzone wytyczne w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. • Regulamin aktualizacji opisów oraz wyceny stanowisk pracy.	
4	Ryzyko konfliktu z organizacjami związkowymi.	• Regularne spotkania ze stroną społeczną, • Przekazywanie okresowych informacji o sytuacji danej spółki oraz o jej planach, • Rzetelne przygotowywanie dokumentacji przekładanej do akceptacji organizacjom związkowym, umożliwiając sprawną analizę ich treści.	wysoka
5	Zwolnienia lekarskie, kwarantanny, izolacje powodujące zaburzenie toku prac/ brak możliwości szybkiej podmiany.	• Powołanie Zespołu do spraw zapobiegania i przeciwdziałania COVID-19, jednym z celów jest zapewnienie utrzymania ciągłości działania Spółki i Grupy w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, • Zachowanie reżimu sanitarnego w miejscach pracy i bezpiecznych warunków pracy, • Zwiększenie możliwości pracy zdalnej.	wysoka

Aspekty BHP

Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
1	Ryzyko zawodowe dla stanowisk pracy określone na podstawie zidentyfikowanych zagrożeń występujących na stanowiskach pracy.	• Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego dokonuje przeglądu/weryfikacji i aktualizacji kart oceny ryzyka zawodowego, stosownie do przyjętej metody. • Procedura identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego, której integralną częścią są zasady przeglądu/weryfikacji i aktualizacji Kart Oceny Ryzyka Zawodowego.	średnia
2	Wypadek przy pracy z powodu niewłaściwej organizacji pracy, nieprzestrzegania procedur lub stosowania niewłaściwych środków ochrony lub choroba zawodowa wymieniona w wykazie chorób zawodowych. Ryzyko czasowego zatrzymania produkcji spowodowane zbiorowym, ciężkim lub śmiertelnym wypadkiem przy pracy. Ryzyko spowodowane stwierdzeniem choroby zawodowej	• Wdrożenie systemu zarządzania QHSE, w tym programu poprawy świadomości i zachowań. • Terminowe i systematyczne szkolenie pracowników z zakresu BHP. • Identyfikacja i rejestracja zdarzeń potencjalnie wypadkowych. • Przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa i wewnętrznych procedur w tym zakresie. • Utrzymanie stałego nadzoru podczas realizacji wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych. • Odpowiedni dobór środków ochrony przed zagrożeniami. • Prowadzenie działań aktywnych i proaktywnych na rzecz poprawy warunków pracy. • Poddawanie się przez pracowników okresowym i kontrolnym badaniom lekarskim.	średnia
3	Nieumiejętność postępowania pracowników w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej.	• Opracowanie systemu zgłaszania zagrożeń BHP z uwzględnieniem zakresów odpowiedzialności, nadzór nad procesem identyfikowania zagrożeń, podczas oceny ryzyka zawodowego. • Przeprowadzanie praktycznego sprawdzenia warunków próbnej ewakuacji w budynkach w praktyce. • Dodatkowe szkolenia dla pracowników dot. postępowania na wypadek awarii. • Stosowanie się do obowiązujących procedur w tym zakresie.	średnia

Aspekty etyczne

Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
1	Ryzyko wystąpienia zjawiska korupcji i łapownictwa.	- Stosowanie zasad zawartych w Procedurze antykorupcyjnej i prezentowej PGNiG S.A.; Polityce przeciwdziałania korupcji i nadużyciom w GK PGNiG, Kodeksie Etyki GK PGNiG czy Systemie zarządzania etyką i compliance w Grupie Kapitałowej PGNiG oraz Polityce Transparentności Menadżerów. Dokumenty w szczególności wspierają i regulują zarządzaniem ww. ryzykiem, - Skierowane do pracowników działań informacyjnych i edukacyjnych, w tym cyklicznych szkoleń które zwiększają poziom znajomości regulacji, wartości wśród pracowników oraz ich świadomość odnośnie potencjalnych konsekwencji naruszeń, w tym szkolenia etyczne i antykorupcyjne.	średnia
2	Utrata reputacji wizerunku spółki jako rzetelnej organizacji budzącej zaufanie może stać się powodem daleko idących negatywnych konsekwencji prawnych.	- Wdrożone w Grupie regulacje prawne, tj. Polityka przeciwdziałania korupcji i nadużyciom w GK PGNiG, Kodeks Etyki GK PGNiG, System zarządzania etyką i compliance w GK PGNiG; - Uświadamianie pracowników o obowiązujących regulacjach, dostępność do dokumentów, obowiązek znajomości ww. regulacji oraz szkolenia pracowników.	wysoka
3	Ryzyko niekorzystnego rozporządzania mieniem spółki przez skorumpowanego pracownika, w tym nadużycia w zakresie: - oszustwa (poświadczenie nieprawdy w zakresie wykonania usługi), - kradzieży mienia, - pozyskania i wykorzystania informacji stanowiących: tajemnicę przedsiębiorstwa, sensytywnych informacji handlowych, danych osobowych oraz informacji niejawnych w sposób niezgodny z prawem, - manipulacji danymi związanymi z raportowaniem w celu uniknięcia konsekwencji służbowej lub uzyskania premii, - konfliktu interesów, - zmowy przetargowej, - cyberprzestępczości, - ujawniania danych kontaktowych potencjalnych Klientów GK PGNiG, - sprzeniewierzenia składników majątkowych GK PGNiG.	- Stosowanie zapisów dokumentów: - Kodeks Etyki, - Zasady ochrony danych osobowych, - Zasady przeciwdziałania nadużyciom oraz wytyczne postępowania antykorupcyjnego: - Procedura zarządzania ryzykiem braku zgodności w PGNiG S.A. „Program Zgodności”, - Instrukcja dotycząca przetwarzania informacji stanowiących Tajemnicę PGNiG S.A., - Procedura antykorupcyjna i prezentowa PGNiG S.A.; - Polityka przeciwdziałania korupcji i nadużyciom prezentowej w GK PGNiG, - Instrukcja udzielania zamówień i dokonywania wydatków, - Procedura realizacji inwestycji, - Zasady postępowania dotyczące naliczania kar umownych, - Wzorce umów. - Platforma zakupowa eB2B, - Kontrola instytucjonalna, - Kontrola funkcjonalna.	wysoka
4	Przyjęcie/wręczenie prezentu, upominku bez zgłoszenia go do rejestru korzyści.	Zwiększanie świadomości pracowników poprzez odpowiednie komunikowanie regulacji antykorupcyjnych. Cykliczne przypominanie pracownikom - mailem o konieczności przestrzegania regulacji antykorupcyjnych. Pracownicy są zobowiązani do: - zgłaszania informacji o przyjętych lub wręczonych prezentach, - zawiadamiania o stwierdzonych zdarzeniach korupcyjnych, - składania oświadczeń o braku stwierdzenia zdarzeń korupcyjnych.	niska
5	Niedostateczna świadomość pracowników (niezależnie od zajmowanego stanowiska) w zakresie potrzeby monitorowania i raportowania o ryzyku lub zaistnieniu naruszenia, w tym zaistnieniu zdarzeń korupcyjnych.	- Przygotowywanie newsletterów do komunikacji wewnętrznej, - Przeprowadzanie szkoleń podnoszących świadomość i wiedzę, - Odpowiednia regulacja wewnętrzna.	wysoka
6	Wyciek lub utrata danych.	- Polityka ochrony danych, - Procedura Kryzysowa, - Procedura Tajemnicy Przedsiębiorstw.	wysoka
7	Ryzyko nieszanowania praw pracowniczych. Działania, zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko niemu m. in. nierówne traktowanie, dyskryminacja, mobbing.	Przestrzeganie zasad Kodeksu Etyki dotyczących przeciwdziałania mobbingowi, która dotyczy wszystkich pracowników, określa działania prewencyjne oraz reguły postępowania w sytuacji wystąpienia zgłoszenia mobbingu (Kwestie dot. mobbingu są zawarte w wewnętrznej Polityce antymobbingowej, która jest częścią Regulaminu pracy	średnia

Aspekty etyczne

Lp.	Zidentyfikowanie ryzyko niefinansowe	Sposób przeciwdziałania materializacji ryzyka	Istotność
		- Każdy nowo zatrudniony pracownik zapoznaje się i podpisuje Informację dotyczącą przepisów o równym traktowaniu w zatrudnieniu (art. 941 k.p.) oraz zapoznaje się z treścią Regulaminem Pracy Przedsiębiorstwa. - Szkolenia i edukacja w tym zakresie, szczególnie menadżerów.	

3.3. Nasze zobowiązania:

- Zaangażowanie w rozwój kapitału społecznego** oraz intelektualnego w Polsce poprzez otwarcie się na nowe inicjatywy oraz wspieranie projektów pro bono a w dobie pandemii także wsparcie otoczenia w jej przeciwdziałaniu i zachowaniu bezpieczeństwa.

REALIZACJA ZOBOWIĄZANIA:

- Prowadzenie strategicznych i długofalowych programów zaangażowania społecznego przez Fundację PGNiG i spółki GK PGNiG, zwłaszcza takich, które pełnią cele związane z wykonywaniem działalności publicznej i społecznie użytecznej na rzecz promocji i wspierania m.in. ochrony zdrowia i pomocy społecznej, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, edukacji młodzieży i działalności naukowej czy kultury jako dziedzictwa narodowego.
- Wsparcie sponsoringowe wydarzeń sportowych, kulturowych i naukowych z obszaru działalności Fundacji, mających na celu rozwój kapitału społecznego.
- Od 2020 r. bardzo ważne jest wsparcie walki z pandemią COVID-19, w które zaangażowały się wszystkie podmioty Grupy z Fundacją PGNiG na czele.

MIERNIK:

Spółki GK PGNiG wraz z Fundacją PGNiG wsparły w 2020 r. ponad 550 inicjatyw i wydarzeń (z czego sam PGNiG blisko 140) w stosunku do ponad 500 projektów z 2019 r. Liczba beneficjentów działań programów społecznych Grupy PGNiG wraz z Fundacją szacowana jest w 2020 r. na 20 mln osób. Tak duża liczba beneficjentów spowodowana jest specyficznym rokiem, kiedy większość działań poświęconych było walce z pandemią. W 2019 r. liczba odbiorców wsparcia i projektów społecznych Grupy była szacowana na ponad 365 tys. osób.

- Prowadzenie dialogu ze społecznością lokalną zgodnie z najlepszymi standardami wypracowanymi w GK PGNiG („dobry sąsiad”)**

REALIZACJA ZOBOWIĄZANIA:

- Ujednolicenie w ramach GK PGNiG kluczowych zasad prowadzenia dialogu z interesariuszami zewnętrznymi, w tym lokalnymi społecznościami, władzami, organizacjami pozarządowymi itp. wymiana doświadczeń w ramach GK PGNiG w tym zakresie.
- Prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych w zakresie standardu GK PGNiG w prowadzeniu inwestycji, w tym m.in. informowanie o aspektach ochrony środowiska, bezpieczeństwa pracy czy społeczności lokalnej, dialogu, celach prowadzonych prac, a także korzyściach i ryzykach z nimi związanych.
- Wsparcie inicjatyw lokalnych jako element budowy pozytywnego wizerunku GK PGNiG wśród społeczności lokalnej.
- Zaangażowanie pracowników w akcje dotyczące działalności społecznej. W 2020 r. bardzo istotne było bieżące wsparcie lokalnych społeczności w zakresie wsparcia walki z pandemią COVID-19.

CEL: Każda inwestycja w terenie realizowana za zgodą i poparciem lokalnej społeczności po przeprowadzonym dialogu z istotnymi interesariuszami danego przedsięwzięcia.

- Wolność zrzeszania się i negocjacji zbiorowych, czyli prawo pracowników do wstąpienia do dowolnej organizacji związkowej i negocjowania warunków zatrudnienia.

REALIZACJA ZOBOWIĄZANIA:

W GK PGNiG funkcjonuje wiele organizacji związkowych. PGNiG w sposób szczególny dba o prowadzenie dialogu społecznego opartego na niezależności stron, działaniu zgodnym z prawem, a także zaufaniu, szukaniu kompromisu i przestrzeganiu przyjętych reguł.

CEL: Każdy pracownik ma wolność zrzeszania się.

- **Stabilność zatrudnienia** – promowanie i wdrażanie wysokich standardów zatrudnienia pracowników

REALIZACJA:

W GK PGNiG w przeważającej mierze pracownicy zatrudnieni są na umowy o pracę na czas nieokreślony, co jest fundamentem stabilności zatrudnienia i budowania wartości firmy poprzez kapitał ludzki.

MIERNIK:

W 2020 r. w PGNiG 96 % pracowników było zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony, a w całej GK PGNiG było to 90 % pracowników.

- **Bezpieczeństwo i higiena pracy** - wdrożenie jednolitych standardów zarządzania w obszarze BHP w celu stałego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa pracowników, osób przebywających na terenie PGNiG i społeczności lokalnej.

REALIZACJA:

- Pozytywna certyfikacja i wdrożenie normy ISO 45001:2018 dot. systemu zarządzania BHP.
- Wdrażanie norm i standardów wynikających z dobrych praktyk, promowanie bezpiecznych rozwiązań w celu minimalizacji wypadków przy pracy.
- Stałe podnoszenie kwalifikacji i budowanie świadomości pracowników, z uwzględnieniem ich roli i zaangażowania na rzecz realizowanych zadań, w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Ciągłe budowanie kultury bezpieczeństwa pracy wśród pracowników poprzez wymianę wiedzy i umiejętności między pracownikami oraz przedstawicielami całej GK PGNiG (konkursy, konferencje, współpraca ze służbami ratowniczymi).

CEL: Brak wypadków śmiertelnych przy pracy i stały spadek liczby wszystkich wypadków przy pracy.

- Pogłębienie wiedzy pracowników w zakresie wartości i zasad etycznych w środowisku pracy.

CEL: Brak udowodnionych przypadków dyskryminacji, mobbingu w miejscu pracy.

- Odpowiedzialne zarządzanie całym łańcuchem wartości w oparciu o transparentne zasady współpracy uwzględniające kryteria społeczne, środowiskowe i bezpieczeństwa oraz prawa człowieka.

REALIZACJA:

- Wdrożenie programu szkoleń pracowników w zakresie etyki.
- Zdefiniowanie pożądanych postaw etycznych dla wybranych ról i zakresu pracy wybranych grup pracowników (np. obsługa klienta, relacje z samorządami, itp.).
- Proaktywne informowanie o zasadach i oczekiwaniach GK PGNiG względem dostawców w tym zakresie.

4. Ład korporacyjny (G)

4.1. Wstęp

*Ład korporacyjny to system kontroli i procedur mających zapewnić prawidłowe zarządzanie przedsiębiorstwem. O jakości ładu korporacyjnego świadczą takie czynniki jak profesjonalna kadra zarządzająca, struktura zarządu, rady nadzorczej oraz dobrze zorganizowany system zarządzania. Dobry nadzór korporacyjny zmniejsza ryzykowność firmy i ma za zadanie zapewnić, że kluczowe decyzje są podejmowane w zgodzie z interesami firmy i jej akcjonariuszy.*²³

PGNiG stosuje „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych”, które są zbiorem zasad ładu korporacyjnego. Od 2002 r. podlegają im emitenci akcji notowanych na Głównym Rynku GPW na podstawie przepisów Regulaminu Giełdy.

Zgodnie z Dobrymi Praktykami z 2021 r PGNiG:

- dba o należyłą komunikację z inwestorami i analitykami, prowadząc przejrzystą i skuteczną politykę informacyjną;
- jest kierowana przez zarząd, którego członkowie działają w interesie PGNiG i ponoszą odpowiedzialność za jej działalność. Do zarządu należy przywództwo w spółce, zaangażowanie w wyznaczanie jej celów strategicznych i ich realizacja oraz zapewnienie spółce efektywności i bezpieczeństwa;
- jest nadzorowane przez skuteczną i kompetentną radę nadzorczą. Członkowie rady nadzorczej działają w interesie PGNiG i kierują się w swoim postępowaniu niezależnością własnych opinii i osądów. Rada nadzorcza w szczególności opiniuje strategię spółki i weryfikuje pracę zarządu w zakresie osiągania ustalonych celów strategicznych oraz monitoruje wyniki osiągnięte przez spółkę;
- utrzymuje skuteczne systemy: kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem (compliance), a także sprawują skuteczną funkcję audytu wewnętrznego, odpowiednio do wielkości spółki i rodzaju oraz skali prowadzonej działalności;
- zachęca akcjonariuszy do zaangażowania się w sprawy spółki. Walne zgromadzenie obraduje z poszanowaniem praw akcjonariuszy i dąży do podejmowania uchwał bez naruszania uzasadnionych interesów poszczególnych grup akcjonariuszy;
- posiada przejrzyste procedury zapobiegania konfliktom interesów i zawieraniu transakcji z podmiotami powiązanymi w warunkach możliwości wystąpienia konfliktu interesów.

²³ Wytyczne do raportowania ESG. Przewodnik dla spółek notowanych na GPW, Steward Redqueen, Maj 2021, str. 41

Procedury przewidują sposoby identyfikacji takich sytuacji, ich ujawniania oraz zarządzania nimi;

- posiada politykę wynagrodzeń określającą formę, strukturę i sposób ustalania wynagrodzeń członków organów spółki i jej kluczowych menedżerów.

Grupa PGNiG prowadzi działalność zgodnie z zasadami etycznymi respektując prawa człowieka oraz przestrzegając obowiązujących przepisów prawa. Nadrzędnym dokumentem regulującym wskazany obszar jest Kodeks Etyki GK PGNiG wdrożony zarówno w PGNiG jak i podmiotach z Grupy. Kodeks etyki jest zbiorem zasad będących podstawą funkcjonowania GK PGNiG w wymiarze etycznym. Zawiera postanowienia podkreślające zaangażowanie PGNiG w unikanie wszelkich form łapownictwa i korupcji, zarówno czynnej jak i biernej. Organizacja postępuje transparentnie, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w sposób wolny od jakichkolwiek przejawów korupcji i łapownictwa. Dbając o reputację Grupy PGNiG poprzez wewnętrzne regulacje realizowane są cele związane z przedmiotowym obszarem. W organizacji przyjmuje się zasady postępowania, opierające się między innymi na zasadach Karty Narodów Zjednoczonych. Odnoszą się one do praw człowieka, standardów pracy, ochrony środowiska i walki z korupcją oraz przestrzeganiem przepisów prawnych. PGNiG prowadzi weryfikację najważniejszych kontrahentów, podczas której wymaga udostępnienia informacji o obowiązujących u kontrahenta politykach dotyczących przeciwdziałania korupcji. W postępowaniach zakupowych wyklucza kontrahentów skazanych za wybrane przestępstwa, w tym handel ludźmi, pracę dzieci, zatrudnianie cudzoziemców nielegalnie przebywających w kraju w warunkach szczególnego wykorzystania, przestępstwa terrorystyczne i korupcyjne. Spółka przeprowadza szkolenia z zakresu etyki, mobbingu, dyskryminacji, przeciwdziałania korupcji, obowiązkowe dla wszystkich pracowników. Szkolenia z skupiają się na czterech wartościach PGNiG: jakości, odpowiedzialności, partnerstwie i wiarygodności.

Polityka przeciwdziałania korupcji i nadużyciom w GK PGNiG oraz Procedura antykorupcyjna i prezentowa PGNiG S.A. pełni funkcję uświadamiającą dla pracowników o ryzykach korupcyjnych i wprowadza reguły zarządzania tym ryzykiem poprzez standardy postępowania z kontrahentami, reguły dotyczące postępowań zakupowych oraz reguły dotyczące wręczania i przyjmowania prezentów, a także raportowanie prezentów, okresowe oświadczenia i raportowanie ad hoc o zdarzeniach korupcyjnych. Dodatkowo wprowadzają szereg założeń przyjętych na bazie dotychczasowych doświadczeń związanych ze stosowaniem obecnie obowiązujących odpowiednich procedur, a także związanych z przeprowadzaniem cyklicznie procesem mapowania ryzyka braku zgodności w Spółce. Partnerskie relacje oraz dobra współpraca z dostawcami są ważnym punktem prowadzonej działalności PGNiG. Spółka w kontaktach z partnerami stosuje się do przyjętych wartości oraz komunikuje swoje podejście poprzez udostępnianie odpowiednich dokumentów. Warto zaznaczyć, że Grupa PGNiG w odpowiedzialny sposób podchodzi do współpracy z podmiotami wyłanianymi na drodze przetargu. Postępowania zakupowe przygotowywane i prowadzone są z poszanowaniem zasad proporcjonalności, przejrzystości, celowości, gospodarności, rzetelności, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców przy zachowaniu interesu Grupy. Ponadto czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania zakupowego wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm. Wybór wykonawców odbywa się w oparciu o wewnętrzne regulaminy i instrukcje zakupowe.

4.2. Nasze zobowiązania

- **Sprzeciw łamaniu praw człowieka.**

Kodeks Etyki GK PGNiG został oparty na fundamentach etyki. W sposób jednolity wskazuje on ramy i standardy zachowań pracowników, które są akceptowalne i pożądane w całej Grupie. Priorytetem jest utrzymanie sytuacji niewystępowania przypadków łamania praw człowieka. Przyjęte w nim wzorce etyczne znajdują swoje odzwierciedlenie w dokumentach wspierających ich realizację. Należy do nich Polityka transparentności menadżerów, która wprowadza podwyższoną kulturę korporacyjną, zapewniając transparentność w spółkach GK PGNiG. Obowiązuje też wewnętrzna polityka antymobbingowa oraz przeciwdziałania dyskryminacji w PGNiG S.A., zobowiązująca pracowników do niestosowania mobbingu i dyskryminacji w miejscu pracy oraz wskazująca jak należy postępować w przypadku zgłoszenia naruszeń.

Natomiast procedura zgłaszania i rozpatrywania zgłoszeń nieprawidłowości w PGNiG SA stanowi realizację obowiązków Spółki wynikających z przepisów prawa, w tym m.in. art. 97d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, a także obowiązków wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

Informowanie o nieprawidłowościach w środowisku zawodowym stanowi wyraz poczucia odpowiedzialności pracownika za prawidłowe, efektywne i stabilne funkcjonowanie przedsiębiorstwa oraz za bezpieczeństwo jego współpracowników. Nieetyczne lub niezgodne z prawem zachowania mogą zagrozić budowanemu przez lata zaufaniu klientów i partnerów biznesowych, a także wywołać dotkliwe skutki finansowe. Ryzyko wystąpienia takich negatywnych skutków można zminimalizować, jeśli organizacja odpowiednio wcześniej dysponuje wiedzą o mających miejsce nieprawidłowościach.

Poprzez stworzenie środowiska zaufania PGNiG chce zachęcić pracowników do pełnej współpracy. W tym celu wprowadzono rozwiązania zapewniające zgłaszającym nieprawidłowości poufność. Procedura stanowi kluczowy element ochrony integralności i reputacji PGNiG, która wymaga aktywnego wsparcia ze strony wszystkich pracowników. Zgłaszanie nieprawidłowości jest uprawnieniem każdego pracownika, ściśle związanym z dbałością o dobre imię PGNiG oraz należytych wykonywaniem swoich zadań.

- **”Nie” dla przypadków korupcji**

Jedną z nadrzędnych zasad całej Grupy PGNiG jest działanie w sposób uczciwy i etyczny. PGNiG i podmioty z GK PGNiG mają reputację podmiotów uczciwych zarówno w zakresie swoich praktyk zarządczych, jak i w stosunkach z kontrahentami i klientami, dlatego istotnym jest, aby tę reputację utrzymać. W związku z powyższym, kluczowym jest, aby Grupa PGNiG jako całość, oraz każda z zatrudnionych w niej osób i współpracujących z nią podmiotów podejmowała działania zapobiegające i walczyła z wszelkimi przejawami zachowań korupcyjnych.

Kodeks Etyki GK PGNiG nawiązuje do Konwencji ONZ Przeciwko Korupcji jako jednej z podstaw działania rozpoznawanych przez Grupę. Polityka GK PGNiG przewiduje bezwzględny obowiązek przestrzegania w prowadzonej działalności obowiązujących przepisów antykorupcyjnych, z uwzględnieniem wskazanych regulacji międzynarodowych oraz regulacji antykorupcyjnych wprowadzonych w innych krajach, w których GK PGNiG prowadzi działalność.

Wymaga się od pracowników przestrzegania zasad etyki, uczciwości i prawości we wszystkich podejmowanych działaniach, w tym w transakcjach gospodarczych oraz w ramach stosunków z każdą osobą lub organizacją. Każdy pracownik, niezależnie od zajmowanego stanowiska, ma obowiązek działania zgodnie z prawem z uwzględnieniem regulacji antykorupcyjnych,

zawartych również w obowiązującym w Grupie Kodeksie Etyki. W związku z powyższym, wprowadzono Politykę przeciwdziałania korupcji i nadużyciom GK PGNiG oraz Procedurę antykorupcyjną i prezentową PGNiG S.A. Celem Polityki i Procedury jest w szczególności określenie obowiązków PGNiG oraz jej pracowników i współpracowników w zakresie przestrzegania zasad i zapobiegania zjawiskom korupcyjnym i nadużyciom, oraz przedstawienie informacji i wytycznych dla pracowników i współpracowników w zakresie identyfikacji przejawów korupcji. Dodatkowo Partnerzy biznesowi mają możliwość się zapoznać z regułami antykorupcyjnymi obowiązującymi w PGNiG na stronie internetowej <https://pgnig.pl/dzialania-spoeczne/odpowiedzialny-biznes/compliance-i-etyka-w-gk-pgnig>. W ramach zawieranych umów Spółka stosuje w obrocie prawnym klauzule antykorupcyjne, zawierające także regulacje w zakresie sankcji.

Grupa PGNiG potępia stosowanie korupcji w jakiegokolwiek formie w swojej działalności. Celem wszystkich spółek z GK PGNiG jest zupełna eliminacja wszelkich zdarzeń korupcyjnych mogących mieć miejsce w GK PGNiG.

Polityka przeciwdziałania korupcji i nadużyciom w GK PGNiG uzupełnia postanowienia Kodeksu Etyki GK PGNiG o mechanizmy kontrolne, służące zapobieganiu zdarzeniom stanowiącym korupcję lub nadużycie.

GK PGNiG nie toleruje nadużyć, rozumianych jako czyny niezgodne przede wszystkim z przepisami karnymi bezwzględnie obowiązującymi pracowników jako osoby fizyczne, przepisami o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary i przepisami dotyczącymi czynów nieuczciwej konkurencji, dokonanych zarówno na szkodę spółki lub całej Grupy, jak i na szkodę partnerów biznesowych i obrotu gospodarczego.

Spośród nadużyć, Grupa PGNiG szczególną uwagę zwraca na korupcję, rozumianą zarówno jako przekupstwo i sprzedajność w kontaktach z osobami pełniącymi funkcje publiczne, jak i łapownictwo w relacjach z partnerami biznesowymi.

Oprócz prawa powszechnie obowiązującego, Grupa PGNiG stara się również działać w zgodzie z międzynarodowymi standardami ujętymi w antykorupcyjnej normie ISO 37001 oraz ze standardami rekomendowanymi dla systemu zarządzania zgodnością w zakresie przeciwdziałania korupcji oraz systemu ochrony sygnalistów w spółkach notowanych na rynkach organizowanych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

Polityka przewiduje bezwzględny obowiązek przestrzegania w prowadzonej działalności obowiązujących przepisów prawa karnego, w tym przepisów antykorupcyjnych, z uwzględnieniem regulacji i konwencji ponadnarodowych OECD, ONZ i Rady Europy oraz regulacji wprowadzonych we wszystkich krajach, w których Grupa PGNiG prowadzi działalność.

W zakresie nadużyć innych niż korupcja, GK PGNiG zwraca szczególną uwagę na zapobieganie nadużyciom gospodarczym, jakimi są oszustwa finansowe oraz zakłócanie przetargu publicznego, oraz wszelkie praktyki zaburzające uczciwą konkurencję, które równie znacząco godzą w reputację spółek i mogą doprowadzić do strat.

Każdy pracownik, niezależnie od zajmowanego stanowiska, ma obowiązek działania zgodnie z prawem lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jest jednym z najważniejszych priorytetów PGNiG. Ponadto pracownicy zobligowani są unikać sytuacji mogących prowadzić do powstania

konfliktu interesów z podmiotami lub partnerami biznesowymi, z którymi Spółka podejmuje współpracę.

- **Bezpieczeństwo i ochrona danych**

W PGNiG obowiązuje System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), który ma certyfikację zgodności z normą PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06. Jego podstawą jest Polityka Bezpieczeństwa Informacji (PBI) oraz Polityka Bezpieczeństwa Teleinformatycznego (PBT). Stanowią one ramy zasad przetwarzania informacji, w tym szczególnie danych osobowych w Spółce. Dodatkowo PGNiG kompleksowo chroni dane osobowe w Spółce i wybranych podmiotach z GK PGNiG czego wyrazem jest obowiązująca Polityka Ochrony Danych GK PGNiG.

Bezpieczeństwo informacji dla PGNiG oznacza:

- ochronę zasobów informacji oraz środków służących do jej przetwarzania;
- zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości przetwarzania informacji;
- systematyczne zarządzanie ryzykiem poprzez identyfikację zasobów, zagrożeń z nimi związanych i wyborem działań zabezpieczających zasoby;
- analizę wprowadzanych zmian w Spółce i ich wpływu na bezpieczeństwo zasobów informacji.

Głównymi celami wdrożenia SZBI jest zapewnienie bezpieczeństwa danych oraz zapewnienie ciągłości świadczonych usług. Realizuje się je przez:

- zapewnienie zgodności działań z obowiązującym prawem;
- ochronę wykorzystywanych systemów informatycznych przed nieupoważnionym dostępem, fizycznym zniszczeniem oraz działalnością szkodliwego oprogramowania;
- podnoszenie świadomości pracowników w zakresie bezpieczeństwa i zaangażowanie ich w ochronę informacji;
- zapewnienie ciągłej analizy ryzyka utraty informacji;
- zapewnienie doskonalenia Systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Szczególnym rozwiązaniem są zasady zarządzania incydentami zdefiniowane w ramach PBT, które skupiają w sobie zasady reagowania na incydenty teleinformatyczne z uwzględnieniem koordynacji realizacji działań wynikających z incydentów przez Pełnomocnika Zarządu ds. SZBI.

Reguły obowiązujące w ramach SZBI podlegają ciągłemu monitorowaniu i zarządzaniu zmianami zgodnie z certyfikowanymi regułami nadzorowania dokumentacji zintegrowanych systemów zarządzania.

Wszystkie osoby posiadające dostęp do zasobów informacyjnych PGNiG zobowiązane są do przestrzegania przyjętych w Systemie zasad oraz dbałości o jego rozwój i skuteczność wdrażanych rozwiązań.